

Mercator

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA M E R C A T O R

LETO XIII.

LJUBLJANA, MAJ 1975

ŠT. 5

V imenu predsednika republike je odlikovanja izročil predsednik zbora združenega dela skupščine SRS, Štefan Nemec

Zaključna slovesnost ob naši 25-letnici

S slovesnostjo, ki je bila 18. aprila dopoldne v Festivalni dvorani v Ljubljani, smo strnili krog proslav ob 25-letnici obstoja in dela podjetja Mercator. Ob tej priložnosti je še devetnajst Mercatorjevih delavcev prejelo Titova priznanja.

O srebrnem jubileju Mercatorja smo v našem časopisu napisali že prav veliko. Orisali smo delo in razvoj podjetja, pomenkovali smo se z delavci, ki so prišli v podjetje že v letu 1949. Zapisali smo tudi utrinke iz proslav in drugih prireditvev, ki so se v počastitev tega jubileja zvrstile po vseh naših TOZD že v lanskem letu.

Da je Mercator v svojih petindvajsetih letih prehodil pravilno pot, nam prav gotovo pričajo priznanja predsednika republike, tovariša Tita. Že na slovesnosti, ki je bila 25. februarja na Izvršnem svetu SRS, je prejelo podjetje visoko odlikovanje: Red dela z zlatim vencem. Ob isti priložnosti pa sta bila z Redom dela z rdečo zastavo odlikovana tudi tovariša Adolf Osterc in Janez Rozman.

Osemnajstega aprila pa je bila v Festivalni dvorani v Ljubljani sklepna prireditev naših proslav in ob tej priložnosti je bilo odlikovanih še devetnajst Mercatorjevih delavcev.

Na zaključno proslavo so bili razen delegatov SDS, predsednikov DS TOZD, vodilnih delavcev podjetja in TOZD, predstavnikov DO ter odlikovancev povabljeni tudi gostje, predstavniki družbeno političnih skupnosti in gospodarskega življenja mesta Ljubljane in SRS.

Svečano zasedanje Skupnega delavskega sveta podjetja Mercator je otvorila predsednica, tovarišica Slavka Damjanovič in po uvodnih besedah predala besedo tovarišu Stanetu Vrhovcu, ki je spregovoril o poti in razvoju Mercatorja skozi vseh petindvajset let.

V svojem govoru je dejal:

»Spoštovane tovarišice in tovariši, dragi gostje!

Današnja svečanost pomeni zaključek organiziranega praznovanja 25-letnice obstoja in delovanja našega podjetja »Mercator«. Na tej sklepni svečanosti, ob tako pomembnem jubileju moramo

ugotoviti, da je celoten kolektiv podjetja »Mercator« v vseh TOZD tej naši skupni obletnici obstoja, dela in življenja, posvetil polno pozornost. Zavedajoč se, da tako pomemben dogodek daje izjemno priložnost, da se ob tem kritično ozremo na prehojeno pot, da se ob takih mejnikih spominjamo težav in uspehov ter naporov, ki so bili potrebni, da je »Mercator« postal to, kar danes je — eno največjih trgovsko-proizvodnih-preskrbovalnih podjetij v naši socialistični domovini.

Organizacijski odbor za praznovanje 25-letnice delovanja našega podjetja se je v polni meri zavedal pomembnosti tega jubileja, ki mora poleg slavnostnega obeležja, analiziranja prehojene poti, imeti tudi mobilizacijski pomen, da ob doseženih rezultatih pri sedanjih stopnjah razvoja še odločneje ob strnjenih naporih načrtamo naš jutrišnji razvoj in napredek. To pa je možno in edino realno ob polni angažiranosti slehernega delavca — proizvajalca. Ta cilj je bil brez vsakega dvo-

ma na vseh proslavah v TOZD tudi dosežen. Pa ne samo to. Program praznovanja, ki so ga vse naše TOZD z veseljem in veliko odgovornostjo v celoti sprejele, pa je pomenil v letu 1974 vsestransko organizirano dejavnost, posvečeno tej obletnici.

Zvrstila se je vrsta športnih in kulturnih prireditvev, ki so po svoji množičnosti presegale lokalne okvire in bile resnično pomembna manifestacija celotnega delovnega kolektiva »Mercatorja«. Te prire-

(Nadaljevanje na 2. strani)

MIRAN GOSLAR novi generalni direktor

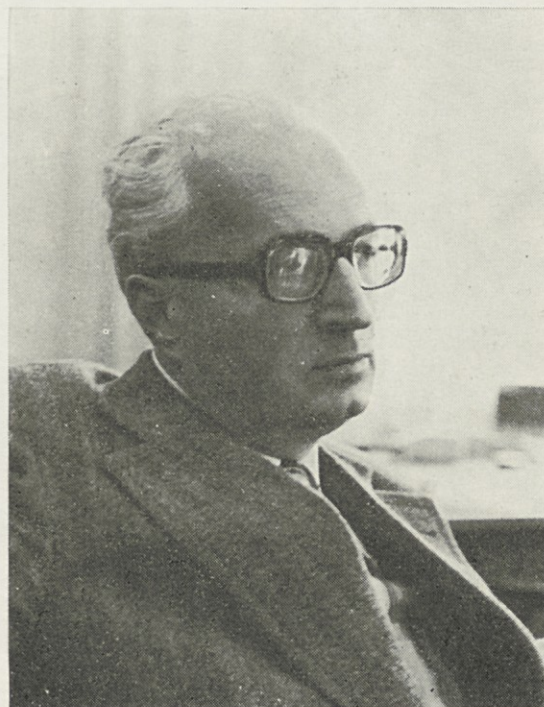
V prejšnji številki smo že poročali, da je bil 2. aprila na zasedanju Skupnega delavskega sveta imenovan za novega generalnega direktorja Mercatorja tovariš Miran Goslar.

Tovariš Miran Goslar se je rodil 5. januarja 1928. leta v Ljubljani. Je diplomirani ekonomist. Preko 20 let opravlja pomembne delovne dolžnosti v gospodarstvu in družbeno političnem življenju. Pred prihodom v Mercator je bil med drugim direktor Medexa, glavni direktor DO Slovenija vino, predsednik Skupščine občine Ljubljana-Siška, pomočnik generalnega direktorja za devizni sektor Kreditne banke in hranilnice Ljubljana, predsednik Gospodarskega zbora Skupščine SRS, predsednik Republiškega zbora Skupščine SRS in član Izvršnega sveta Skupščine SRS.

Bil je aktivist NOV, od leta 1947 pa je član Zveze komunistov.

Novemu generalnemu direktorju izrekamo iskreno dobrodošlico in mu želimo, da bi skupaj s celotnim kolektivom Mercatorja uspešno razvijal podjetje.

V eni izmed prihodnjih števil se bomo boljše seznanili s tovarišem Miranom Goslarjem, ko bomo objavili razgovor z njim.

Miran Goslar

Zaključna slovesnost ob naši 25-letnici

(Nadaljevanje s 1. strani)

ditve pa niso pomenile samo športnega udejstvovanja in spoznavanja kulturnih dobrin naših narodov, temveč mnogo več; spoznavanja ljudi med seboj, izmenjavo izkušenj in stališč v delu, saj je končno delo delavca, zaposlenega v »Mercatorju«, ne glede na kraj in občino ali republiko, enako odgovorno in posvečeno istemu cilju. Moderni izmenjavi dobrin v blagovnem prometu za zadovoljitev občana pri graditvi svobodne samoupravnice socialistične družbe. Poleg športnih priznanj in pokalov, ki so jih posamezniki in ekipe prejele za dosežene športne rezultate, pa so take manifestacije pomembna delovna mobilizacija za nadaljnjo rast in napredek podjetja in družbe.

Tudi naš časopis »Mercator« je v posebnih prilogah, namenjenih 25-letnici, skozi celo leto 1974 seznanjal prek pet tisoč članski kolektiv o prehojeni poti od prvih začetkov v letu 1949 pa do danes. Podrobno nas je seznanjal o življenju in delu ter problemih v posameznih TOZD, v posameznih prodajalnah in končno tudi o posameznih delavcih — tovarišicah in tovariših. To veliko poslanstvo informiranja, izmenjave izkušenj,

seznanjanja z uspehi in problemi med posameznimi TOZD pomeni tudi osnovo napredka za doseg boljših uspehov v gospodarjenju.

Ob tem našem dosedanjem proslavljanju pa smo se želeli še posebej obrniti do potrošnika, do naših kupcev; opozoriti smo jih hoteli na naš pomembni jubilej, pa ne samo z reklamnimi panoji in posebno embalažo, ki je označevala 25-letnico našega dela, temveč predvsem z naporom za solidnejšo in kvalitetnejšo zadovoljitev njihovih potreb in želja.

Ko govorimo o teh naporih vemo, da je bilo tu veliko storjenega; vendar pa tudi vemo, da mora biti naša skrb in naši napor za sodobnejšo in modernejšo trgovino in proizvodnjo sestavni del našega jutrišnjega in bodočega dela. Doseženi rezultati na tej četrt stoletja dolgi poti pa so nedvomno odraz velikih naporov in odgovornega dela posameznih delavcev — ustvarjalcev.

To je vodilo tudi samoupravne organe v naših TOZD, da so ob tem življenjskem jubileju »Mercatorja«, upoštevajoč delo in prizadevnost ter končno tudi zvestobo podjetju »Mercator« nagradili vrsto tovarišic in tovarišev z jubilejno zlato značko. Danes pa bodo najzaslužnejši prejeli še od-

likovanja predsednika republike.

Ko danes s ponosom ocenjujemo dosežene rezultate, se nehoti spominjamo tistih skromnih začetkov pred 25 leti, ko se je današnji »Mercator« rodil in začel svojo plodno in uspešno pot.

Peščica delavcev, takrat brez modernih pripomočkov, je prerasla v prek 5000 članski kolektiv, ki je s svojo dejavnostjo prisoten že na skoraj celem področju naše republike Slovenije in tudi na ostalem jugoslovanskem tržišču. Od nekaj skromnih knjigovodskih kartic prehajamo danes na elektronsko obdelavo podatkov, ki je pri tako obširnem razmahu postala, ne le potreba, temveč življenjska nujnost našega nadaljnega dela in razcveta. Od prvot-

V sestavu maloprodaje je 464 prodajaln, od tega 12 blagovnic, 62 samopostrežb in 390 klasičnih prodajaln.

Transportni park je zelo obširen; imamo namreč 167 avtomobilov, katerih zmogljivost je prevoz 567 ton blaga.

Podjetje posluje na območju 22 slovenskih občin in v dveh občinah na območju ostalih republik.

To je le nekaj relacij, ki pa zgovorno pričajo o velikem vzponu, ki ga je naš kolektiv dosegel z upornostjo in trdnim delom. Za ta veliki uspeh, ki se končno odraža tudi v slovenski in jugoslovanski ekonomiji, je prejel visoko odlikovanje predsednika republike, tovariša Tita.

Doseženi uspehi, podeljena pri-

Svečano sejo skupnega delavskega sveta je otvorila in vodila predsednica, Slavka Damjanovič

nih nekaj milijonov realizacije danes z veliko realnega optimizma predvidevamo v letu 1975 prek 5 milijard realizacije.

Podjetje razpolaga:

- s 70.786 m² prodajnega in skladišnega prostora za potrebe maloprodajne mreže;
- z 31.333 m² skladišnega prostora za grosistično dejavnost;
- s 3.000 m² prostora za hladilniško dejavnost;
- z 11.500 m² proizvodnih in skladišnih kapacitet za mesno industrijo;
- in z okoli 10.000 m² proizvodnih in skladišnih kapacitet za živilsko industrijo.

znanja in prejeta odlikovanja pa nas tudi obvezujejo. Obvezujejo celoten kolektiv in vsakega posameznega delavca, da v interesu nadaljnega razvoja naše socialistične družbe ne štedimo sil in naporov za nadaljnjo rast in razvoj »Mercatorja«.

Moderna in industrijsko razvita družba nujno potrebuje tudi moderno in sodobno trgovino. Zato nas čaka danes in jutri še mnogo dela in problemov, ki jih bomo morali razrešiti na naši bodoči razvojni poti.

Nove ustavne spremembe, stališča in zaključki družbeno-političnih organizacij nalagajo tudi

Svečanosti v Festivalni dvorani v Ljubljani so prisostvovali tudi predstavniki družbeno-političnih skupnosti in gospodarskega življenja mesta Ljubljane in SRS

Stane Vrhovec, predsednik odbora za proslavo 25-letnice, je spregovoril o delu in razvoju Mercatorja

nam vrsto nalog, ki jih moramo čimprej vgraditi v našo prakso vsakdanjega dela. Samoupravna organiziranost mora omogočiti doseganje boljših gospodarskih rezultatov in dosledno upoštevanje ustavnih določil o neodtujljivih pravicah delavcev.

Ob združevanju dela in sredstev, ob racionalnem gospodarjenju, bomo uspeli uspešno prebroditi tudi težave, ki trenutno tarejo slovensko trgovino in seveda tudi naše podjetje. Zavedamo se, da ni družbe brez problemov, da problemi, ambicije in načrti, ki pa nam jih ne manjka, pogojujejo tudi napredek. Zavedamo pa se

tudi, da kolektiv, ki ve kaj hoče, more in zna te probleme tudi razreševati.

Zato moramo ob današnji slovesnosti, ko z optimizmom gledamo v prihodnost, na našo bodočo pot in naš razvoj, združiti vse sile in napore v interesu delavcev našega podjetja, občanov in napredka celotne socialistične družbe.

S tem bomo doprinesli tudi svoj delež k dostojnemu praznovanju 30-letnice osvoboditve slovenskega naroda in zmage nad fašizmom, ki sta nam omogočila, da v svobodi živimo in ustvarjamo!»

V kulturnem delu programa je nastopil priznani oktet Gallus

DRŽAVNA ODLIKOVANJA SO PREJELI

FRANC KOBE	TOZD Metlika	Red zaslug za narod s srebrnimi žarki
JOŽE RENAR	TOZD Grmada	Red dela z zlatim vencem
FRANC STROJAN	TOZD Emona	Red dela z zlatim vencem
DRAGO ARHAR	TOZD Logatec	Red republike z bronastim vencem
ANTON STANČIČ	TOZD Rožnik	Red republike z bronastim vencem
ANTON BRIŠKI	TOZD Trgopromet	Red zaslug za narod s srebrno zvezdo
MARIJA KONJAR	TOZD Litija	Red zaslug za narod s srebrno zvezdo
JURIJ VUK	TOZD Emona	Red zaslug za narod s srebrno zvezdo
ANGELA BARTOL	TOZD Kavarna Evropa	Red dela s srebrnim vencem
MARJAN GRADIŠAR	TOZD Preskrba	Red dela s srebrnim vencem
VIDA PETRINA	TOZD Špecerija	Red dela s srebrnim vencem
JANEZ SELAN	TOZD TMI	Red dela s srebrnim vencem
JOŽE SREBRNJAK	TOZD Standard	Red dela s srebrnim vencem
FRANC VEBER	TOZD Polje	Red dela s srebrnim vencem
VLADO VELIKONJA	TOZD Idrija	Red dela s srebrnim vencem
MILJUTIN ZUPANEC	TOZD Hladilnica	Red dela s srebrnim vencem
JANKO ORLAČ	TOZD Panonija	Red dela s srebrnim vencem
JOŽICA KNAPIČ	TOZD Jelka	Medalja dela
MARJANA VRHOVEC	TOZD Hrana	Medalja dela

Povejte, kaj vam pomeni odlikovanje?

Takšno vprašanje smo zastavili vsem našim odlikovancem, zapisali pa smo naslednje odgovore:

Devetnajst Titovih priznanj

Na slovesnosti v Festivalni dvorani v Ljubljani, je v imenu predsednika republike, tovariša Tita, odlikovanja podelil ŠTEFAN NE-MEC, predsednik zbora združenega dela skupščine SRS.

V svojem govoru je orisal: pot Mercatorja od njegovih prvih začetkov, pa vse do danes. Poudaril je, da je podjetje v tem času razširilo svojo dejavnost, opravilo številne integracije in v svoj razvoj vložilo ogromna sredstva.

Ob vsem tem pa je bil dan velik poudarek tudi samoupravnim odnosom v podjetju.

Zaradi izrednih uspehov, ki jih je podjetje doseglo na področju gospodarjenja in samouprave v zadnjih desetih letih, je predsednik republike Josip Broz TITO odlikoval podjetje in enaindvajset najzaslužnejših delavcev z visokimi državnimi odlikovanji.

Jožica Knapič: Prijetno sem bila presenečena, ko sem prejela priznanje. To pomeni zame in za ves kolektiv TOZD »Jelka« res veliko. Toda verjamem, da tega ne bi prejela, če ne bi bili član velike Mercatorjeve družine.

Janez Selan: Zelo sem bil presenečen, ko sem prejel odlikovanje, saj je to prvo priznanje v takšni obliki. Odkrito povem, da me je kar ganilo. Hvala za to priznanje, ki pomeni zahvalo za minulo delo in pa vzpodbudo za v naprej.

Povejte, kaj vam pomeni odlikovanje?

Takšno vprašanje smo zastavili vsem našim odlikovancem, zapisali pa smo naslednje odgovore:

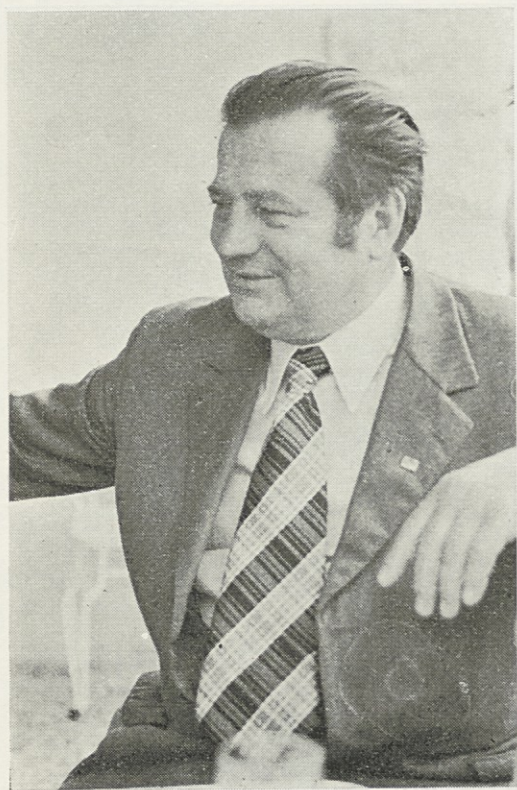
Anton Stančič: S priznanjem, ki sem ga prejel, mi je izražena največja hvaležnost za delo, ki sem ga ustvaril po osvoboditvi. Prav nobena druga nagrada mi ne bi mogla tega priznanja nadomestiti.

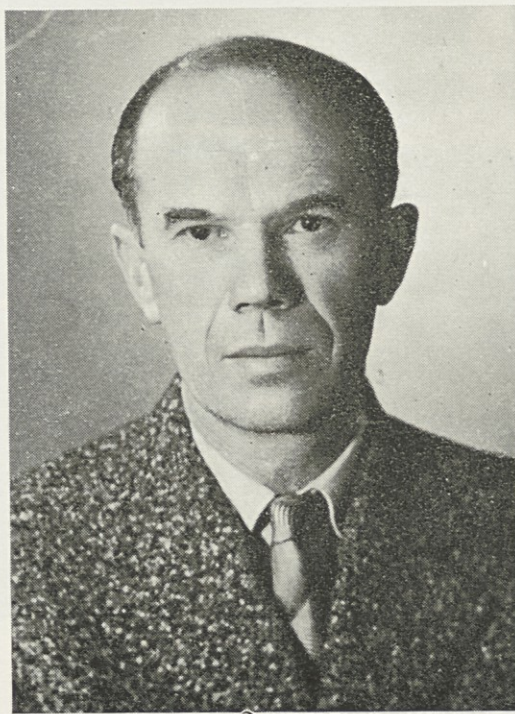
Marjan Gradišar: To odlikovanje sem osebno sprejel ne le kot priznanje za moje delo, marveč tudi za delo TOZD Preskrba. Osebno pa mi pomeni priznanje za 20-letno delo, ki je bilo pravilno usmerjeno tako v gospodarjenje, kot v družbeno-politično življenje.

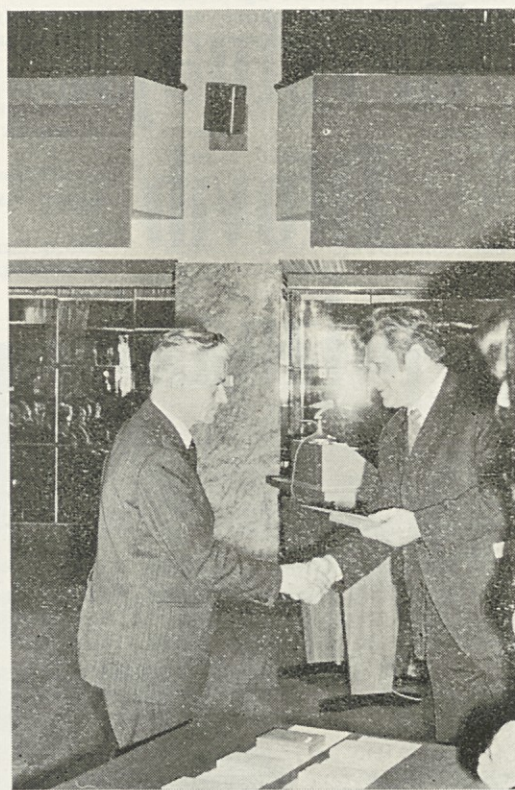
Marija Konjar: Zadovoljna sem, saj mi je s tem priznanjem dana vsa zahvala za dolgoletno delo; na delovnem mestu in v različnih družbeno-političnih organizacijah.

Drago Arhar: Tokrat sem prejel že drugo priznanje; pred sedmimi leti sem dobil v Logatcu Red dela s srebnim vencem. Če živiš in delaš s podjetjem, potem ti priznanje za minulo delo veliko pomeni.

Franc Kobe: Prvo odlikovanje sem dobil še v času NOB in sem ga bil zelo vesel. Red zaslug za narod s srebnimi žarki pa mi pomeni še mnogo več. To je veliko priznanje za moje delo v kolektivu od leta 1951 naprej.

Anton Briški: Za ves trud, ki sem ga vlagal v delo od leta 1950 naprej in pa za delo, ki ga bom še opravil, mi je to odlikovanje velika nagrada.

Povejte, kaj vam pomeni odlikovanje?

Takšno vprašanje smo zastavili vsem našim odlikovancem, zapisali pa smo naslednje odgovore:

Jože Renar: Odlikovanje resnično pomeni zelo veliko. Istočasno moram odkrito povedati, da tega odlikovanja ne bi dobil, če ne bi bilo Mercatorja, TOZD Grmada. Naj poudarim, da je s tem visokim odlikovanjem dano priznanje tudi celotnemu kolektivu TOZD Grmada. Moja iskrena želja je, da bi to priznanje še bolj vzpodbudilo celotni kolektiv Mercatorja, še posebej pa TOZD Grmada.

Janko Orlač: Sedemindvajset let sem zaposlen v trgovini, ves čas kot poslovodja, veliko pa sem sodeloval tudi v raznih družbeno-političnih organizacijah in društvih. Odlikovanje mi pomeni priznanje za vse delo.

Vida Petrina: Odlikovanje mi mnogo pomeni, vsekakor pa naj bo tudi vzpodbuda k nadaljnjemu delu; za še večjo vestnost in požrtvovalnost. Bila pa sem zelo presenečena.

Vlado Velikonja: Od leta 1952 naprej sem zaposlen na istem delovnem mestu; kot računovodja. Zato mislim, da mi je to odlikovanje res drago, saj sem v delo vložil veliko naporov.

Miljutin Zupanec: Red dela s srebrnim vencom je za mene najlepša nagrada in priznanje za dolgoletno uspešno opravljeno delo v tem kolektivu.

Franc Strojan: Odlikovanje mi pomeni veliko zahvalo za leta in leta dela nazaj, saj sem bil v trgovskem poklicu že skoraj kot pionir. Hkrati pa je to tudi vzpodbuda za nadaljnje delo.

Povejte, kaj vam pomeni odlikovanje?

Takšno vprašanje smo zastavili vsem našim odlikovancem, zapisali pa smo naslednje odgovore:

Jurij Vuk: Vse življenje sem delal, rad delal. Zadovoljen sem, da sem prejel to priznanje. Zame je bil to velik dan.

Angelca Bartol: Povabili so me na slovesnost, pa zaradi bolezni nisem prišla. Kasneje so mi ob obisku v kolektivu Kavarne Evropa izročili odlikovanje in iskreno povem, da sem bila prijetno presenečena. Z besedami bi težko povedala, kako zadovoljna sem.

Jože Srebrnjak: Odlikovanje me je nemalo presenetilo. Zaradi bolezni se žal nisem mogel udeležiti proslave in tega zame enkratnega dogodka.

Marjanca Vrhovec: Za priznanje me je predlagal kolektiv. Pomeni veliko; ne samo meni, marveč celotnemu kolektivu TOZD Hrana.

Franc Veber: Takšnega priznanja za svoje dolgoletno delo sploh nisem pričakoval. Zato sem bil še toliko bolj presenečen. Z besedami se težko pove, kakšne prijetne občutke sem imel v trenutku, ko sem sprejemal priznanje.

V imenu odlikovancev se je zahvalil za priznanja tovariš Marjan Gradišar z naslednjimi besedami:

»Spoštovani gostje, tovarišice in tovariši!

Dovolite mi, da se v imenu odlikovancev zahvalim za priznanja, ki nam jih je podelil predsednik Republike tovariš Tito ter prosim, da mu to našo zahvalo posredujete. S temi visokimi odlikovanji sprejemamo priznanja vsi delavci Mercatorja za naše petindvajsetletno delo. Sprejemamo ga kot spodbudo za nadaljnje uspešno delo v blagovnem prometu kot obveznost, da si bomo še bolj prizadevali kot delavci samoupravljalci, uresničevali novo ustavo v vsakem samoupravnem okolju in po njej uravnavali naše medsebojne odnose.

Še enkrat, v imenu vseh, najlepša hvala!«

Zapiske o proslavi 25-letnice je pripravil in uredil Mile Bitenc, fotografiral je Kancijan Hvastija

Devetega maja zvečer smo v Ljubljani odkrili spomenik prvemu komandantu slovenske partizanske vojske, Francu Rozmanu-Stanetu. Na slavnostnem zborovanju sta govorila narodni heroj MIRA SVE-TINA in generalpolkovnik FRANC TAVČAR-ROK.

Praznično vzdušje v Ljubljani je doseglo svoj višek v soboto 10. maja, ko je bil na Trgu revolucije odkrit spomenik revoluciji.

Trideset let svobode

Bilo je v soboto, 10. maja. Vsa Ljubljana je bila na nogah. Že od zgodnjih jutranjih ur, ko so se vanjo zlivale tisočglave množice od vsepovsod. Iz šol in ustanov, iz tovarn in delovnih organizacij, od vsepovsod so prihajale množice ljudi na Trg revolucije; na prizorišče osrednje slovenske proslave ob prazniku 30. obletnice zmage; v slavnostno okrašeno Ljubljano, ki je ta dan sprejela blizu 150.000 obiskovalcev.

Na Trg revolucije, kjer so odkrili spomenik, pomnik boja in zmage, smo odšli tudi delavci Mercatorja in prisostvovali tej osrednji slovenski proslavi.

Ljubljana pa je bila vsa praznična že dan poprej. Bil je Pohod po poteh partizanske Ljubljane, tek prijateljstva in odkrili smo spomenik borcu in revolucionarju, komandantu Francu Rozmanu-Stanetu.

Vse to je bilo letos še toliko bolj svečano, saj smo praznovali 30-letnico zmage.

Mile Bitenc

Ljubljana je sprejela deset in deset tisoče udeležencev proslave. V velikem številu smo se je udeležili tudi delavci iz Mercatorja.

Na zborovanje smo šli s transparenti

Na osrednjo proslavo 30-letnice osvoboditve so naše delavke pripeljale tudi svoje otroke

Še popoldne je bilo na Trgu revolucije veselo. Harmonika in partizanska pesem sta se slišali na vsakem koraku.

Poskrbeli smo za jedačo in pijačo

Tisočglavi množici, ki je iz vseh koncev naše domovine prihitela v Ljubljano na osrednjo slovensko proslavo ob 30-letnici zmage nad fašizmom, je bilo kaj-

pak treba pripraviti tudi kaj za pod zob.

Tako so na pisanih stojnicah na Trgu revolucije številna tr-

govska in gostinska podjetja poskrbela, da nismo bili ne lačni, ne žejni.

Seveda je pri vsem tem sodeloval tudi Mercator. Na treh stoj-

nicah so nas postregli delavci iz TOZD Grmada, Emona in TMI. Medtem, ko sta stojnici Grmade in Emone ponujali predvsem pijače, kavo in nekaj sladkarij, pa so na štandu TMI poskrbeli za tiste, ki so si poželeti nekaj za pod zob.

Prodajalci za šanki so imeli polne roke dela, vendar pa se s finančnim rezultatom ne morejo pohvaliti. Velik del izkupička je bilo namreč treba odšteti za visoko najemnino stojnic.

Kaj pravijo o prometu pri Grmadi in Emoni? Potrudili so se, da so goste čimlepše postregli. Toda predpisi niso dovoljevali, da bi prodajali tudi tiste izdelke, ki gredo običajno na takšnih štandih najbolj v promet. In ne nazadnje je bila slabemu prometu nedvomno kriva tudi slaba lokacija.

Malo bolj so lahko zadovoljni v Tovarni mesnih izdelkov, saj je bilo vseh osem delavcev ves čas polno zaposlenih. Napekli so več kot dva tisoč porcij res okusnih čevapčičev, pa nekaj sto porcij raznjicjev, ponudili pa so tudi svinjske kareje, pa kranjske klobase in hrenovke. Dolge vrste pred štandom so potrdile, da so bili prav izdelki TMI res kvalitetni.

Ugotovili smo, da nam po finančni plati to sodelovanje ni prineslo dobička, predvsem zaradi visoke najemnine. Po dogovoru bodo stroške za to krile vse ljubljanske TOZD in TOZD Vrhnika.

Mile Bitenc

Letošnjega Pohoda po poteh partizanske Ljubljane so se udeležili tudi delavci TOZD »Grmada«, med njimi tudi direktor, Jože Renar

Letna konferenca osnovnih organizacij sindikata

V torek, 27. maja, je bila letna konferenca osnovnih organizacij sindikata podjetja. Delegati so sprejemali poslovnik Konference OOS podjetja, program dela Konference OOS in finančni načrt, poslušali pa so tudi poročila o delu osnovnih organizacij sindikata in o integracijskih procesih na ravni podjetja.

Izvršni odbor Konference OOS podjetja je na svoji 8. seji, bila je 6. maja, obravnaval predlog programa dela Konference in sekretariata ter finančni načrt in ju z nekaterimi dopolnitvami dal v naslednjih dneh v razpravo osnovnim organizacijam sindikata v TOZD. O programu in finančnem planu bomo poročali v Internih obvestilih ali v glasilu, ko bosta dopolnjena s predlogi in stališči vseh TOZD in sprejeta na letni konferenci.

Tovarišica Tončka Habič, poslovodkinja v TOZD Grmada, je meseca aprila prejela srebrni znak sindikatov. Podelil ji ga je Občinski sindikalni svet pri Sob Ljubljana Šiška za dolgoletno uspešno delovanje v sindikalni organizaciji v TOZD.

Tokrat bomo zapisali le o dveh predlogih, ki smo ju zabeležili na 8. seji IO, ki bi ju morali nemudoma osvojiti. Člani so predlagali, da se kot nosilca naloge pri uresničevanju samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu določi tudi 3—4-članska centralna komisija za varstvo pri delu. Leta bi po TOZD pregledovala in nadzorovala varstvo pri delu in ocenjevala posamezne primere v podjetju. Svoje delo bi potrjevala z zapisniki. Član te komisije naj bi bil tudi delavec, ki bi delal na ustreznem delovnem mestu (varnostni inženir).

Drug predlog pa je bil, da Svet za medsebojna razmerja delavcev v Delovni skupnosti podjetja objavi prosto delovno mesto referenta za družbeni standard in rekreacije, ker le tako bo delo na tem področju lahko polno zažvelo.

Nada Lombardo

Še zadnje priprave pred letno konferenco sindikalnih organizacij podjetja. Člani IO OOS: Evdoksija Popovič, Suzana Modrijan, Marjan Gradišar, Jože Mikolič, Jože Repše in Ivan Brečko (od leve proti desni)

M
Mercator

Ko na piknik greš s svojo drago
MERCATOR
napolni tvojo prtljago

Zakaj tako?

Zgodilo se je že drugič. Zaradi nesklepčnosti smo morali odložiti zbor delavcev Delovne skupnosti podjetja. Ob tem se poraja vprašanje: zakaj takšna neodgovornost oziroma nediscipliniranost nekaterih delavcev.

Ne bomo ponavljali členov in formulacij o novi ustavni funkciji zbora delavcev, ker vsi dobro vemo, da prav na zboru delavci uresničujemo oblast in neposredno upravljanje. Vsakdo ima pravico in dolžnost, da na zboru razpravlja, pove svoje mnenje, predlaga drugo rešitev, postavlja vprašanja.

Še besedo, dve o naših prejšnjih zborih. Bili so dolgo-

časni! Pa ne zaradi dnevnega reda, temveč zaradi nas samih, zavoljo naše pasivnosti. Po vsaki točki dnevnega reda smo avtomatično dvignil roko in s tem izglasovali predlog. Nihče, z redkimi izjemami, se ni nikoli oglašil, ko pa smo se razšli, je bilo med nami precej »diskutantov«, ki so pripominjali, kritizirali in zamahovali z rokami. Zato se v bodoče oglasimo tam, kjer je mesto za to.

Vedeti moramo tudi to, da ni pomembno priti na zbor samo takrat, ko odločamo o osebnih dohodkih, stanovanjskih posojilih, sindikalni listi. Tudi vse druge stvari se nas tičejo; zanimati se moramo za vse.

Bolj bomo gospodarili in negovali medsebojne odnose večje uspehe bomo želi in debelejša bo tudi kuverta z osebnimi prejemki.

Ob koncu naj zapišem tudi to, da so zbori delavcev po nekaterih TOZD živahni in polnoštevni. Celó po nekaj kilometrov prehodijo ljudje, da se udeležijo zbora, ki je največkrat v večernih urah. Zato, ti ste tovarišice in tovariši iz skupnih služb, ki vas ne vidimo na zborih stopite nekaj korakov do sindikalne dvorane, in nikar ne opravičujte svoje odsotnosti zaradi obilice dela, saj je vendar tudi samoupravljanje delo.

Nada Lombardo

Tile fantje iz TOZD »Grosist« so se letos udeležili že tradicionalnega Pohoda po poteh partizanske Ljubljane. Kljub temu, da je bila 10 kilometrov dolga pot kar precej naporna, so jo radostnih obrazov mahali proti cilju na Trg osvoboditve.

Za pohod so si omislili tudi enotne majice z napisom Mercator. In še imena udeležencev: Andrej Rogelj, Božo Zalar, Vide Lužar, Bojan Mrežar, Marjan in Srečko Kozamernik, Janez Remškar, Branko Klemen, Drago Žarn in Darko Frank.

Emba prejela srebrni znak ZSS

Na predlog konference sindikata podjetja Mercator je TOZD »EMBA« 29. aprila prejela srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije.

Na svečanosti, bila je v »EM-BI« 29. aprila popoldne, je najprej spregovorila predsednica IO OO sindikata TOZD Emba, tovarišica **Ljudmila Andolšek** in v uvodnih besedah orisala delo in napore kolektiva v preteklih devetnajstih letih. Poudarila je, da so delavci edinole z vztrajnim napotom pri delu dosegli nadpovprečne rezultate in uresničili svoj in družbeni cilj; postavili so novo in sodobno tovarno.

»Kljub težavam v poskusni proizvodnji in splošnim gospodarskim težavam v preteklem letu, je bil postavljen načrt dosežen. Osemdeset zaposlenih delavcev, od tega 70 % žensk, je lani doseglo 170 milijonov celotnega dohodka in je tako v primerjavi z letom 1973 celotni dohodek povečan za skoraj 40 odstotkov,« je dejala tovarišica Andolškova.

»Pri našem delu pa nismo pozabljali na delavca, na njegove probleme in težave. Stanovanjska vprašanja smo reševali sproti in pri tem upoštevali socialne razmere, kreditne sposobnosti in namensko varčevanje prosilca. Tudi v bodoče nameravamo vso skrb

posvetiti temu vprašanju. Vendar, zavedamo se, da bo reševanje težavnije, ker sredstev ni mogoče zbrati v takšni višini, kot raste cena stanovanj.

S skromnimi sredstvi smo omogočili letovanje naših delavcev na morju in v Martuljku in s tem marsikomu prvič omogočili poceni počitnice na morju,« je nadaljevala tovarišica Andolškova.

V nadaljnjem izvajanju je poudarila družbeno-politično aktivnost v TOZD Emba. Politično delo se je v preteklosti v največji meri odvijalo prav v osnovni organizaciji sindikata, ki je vseskozi tesno sodeloval tudi s terenskimi družbeno-političnimi organizacijami. Tudi v novem okolju, v novi krajevni skupnosti, so se delavci Embe takoj vključili v družbeno-politično delo.

Naloge in dolžnosti, ki so si jih zadali delavci TOZD Emba v svojem programu, vestno izpolnjujejo. V letošnjem letu pa bodo dali še prav poseben poudarek praznovanju 30-letnice osvoboditve naše domovine.

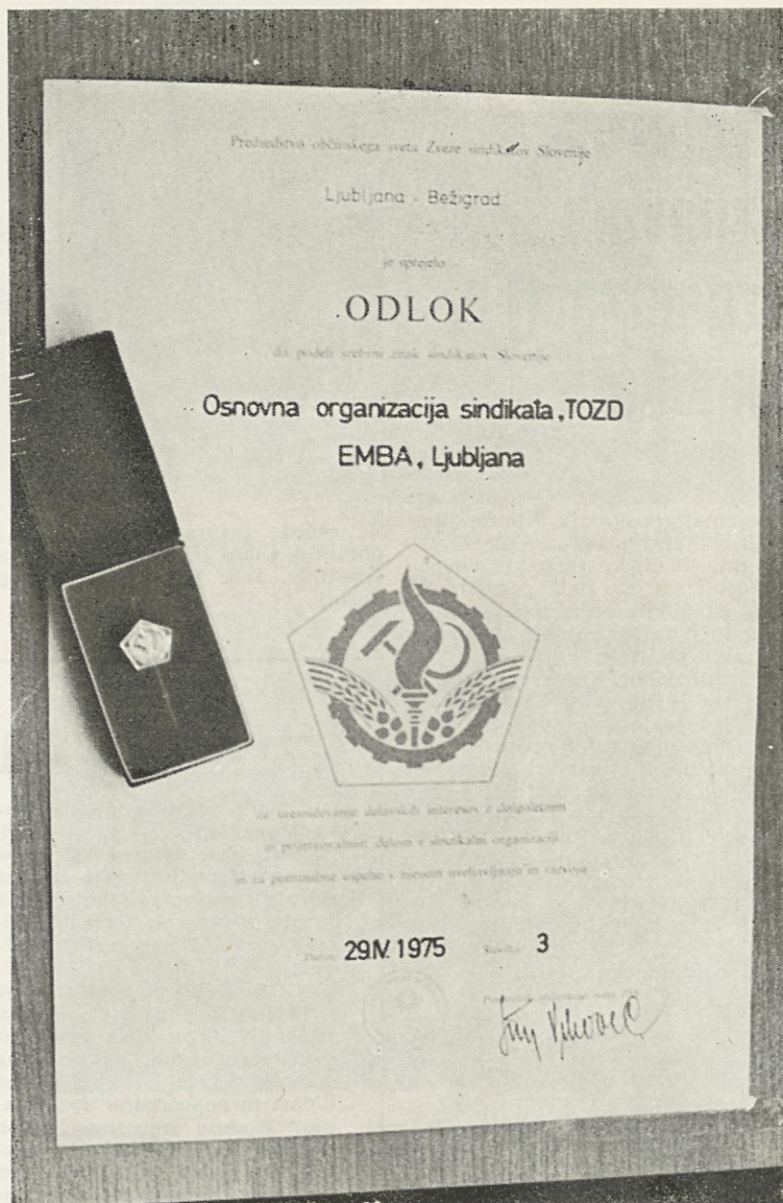
Mile Bitenc

Na slovesnosti v sejni dvorani Embe so bili tudi delavci TOZD

O delu in naporih delavcev Embe je spregovorila predsednica IO OO sindikata, tovarišica Milka Andolšek. Na sliki vidimo tudi tovariša Venčeslava Verbca in Štefana Temlina

Srebrna značka Zveze sindikatov Slovenije in pismeni odlok, ki pove, da je srebrni znak podeljen OO sindikata TOZD Emba za uresničevanje delavskih interesov z dolgoletnim in poštvalnim delom v sindikalni organizaciji in za pomembne uspehe v njenem uveljavljanju in razvoju

Proizvodi z oznako Mercator

V programu za leto 1975 je 66 proizvodov, ki naj bi nosili zaščitni znak Mercator. Na osnovi mnenja strokovnjakov in ankete prodajalcev, bomo izbrali kvalitetne artikle, ki predstavljajo visok delež v naši prodaji.

Naše podjetje bo v okviru svojega predmeta poslovanja v trgovini na debelo in drobno in programirane komercialne politike, postopoma uvajalo izbor proizvodov z zaščitnim znakom Mercator.

Obseg poslovanja Mercatorja je že tolikšen, da zasedamo v prehrambeni stroki kot kupec v Sloveniji že prvo mesto. Na našem tržišču ponujamo pomembne količine vseh prehrambnih proizvodov in nekaterih neprehrambenih, zato bomo artikle, ki pomenijo visok delež, vključili v program proizvodov »M«.

V komercialnem programu za leto 1975 smo določili 52 prehrambnih proizvodov in 14 neprehrambenih. Za sedaj še ne vemo čigavi proizvodi bodo nosili našo oznako. O tem bo odločal krog strokovnjakov v podjetju, ki pozna tržne razmere, poiskali pa bomo tudi pomoč pri zunanjih ustanovah in zavodih in nenazadnje tudi pri naših prodajalcih.

Tudi vsi proizvodi iz programa našega lastnega uvoza bodo odsej nosili našo oznako.

Nada Lombardo

S svečanosti v Embi

Srebrni znak sindikatov je podelil tovariš **Venčeslav Verbec**, predsednik mestnega sveta sindikatov na svečanosti, ki je bila v sejni dvorani Embe. Svečanosti so razen delavcev Embe in predstavnikov družbeno političnih organizacij podjetja, prisostvovali tudi predstavniki občinskega sveta Zveze sindikatov občine Ljubljana-Bežigrad.

Tovariš **Štefan Temlin** je v imenu občinskega sveta Zveze sindikatov občine Ljubljana Bežigrad spregovoril nekaj besed in poudaril vlogo sindikatov, ki je z uveljavljanjem nove ustave vse večja. Povedal je, da je bil na 8. kongresu sindikatov sprejet tudi člen, ki določa, da občinski sveti podeljujejo vsako leto ob prvem maju najzaslužnejšim sindikalnim organizacijam in posameznikom srebrni znak ZSS.

Na predlog Konference OOS podjetja Mercator je občinski svet sindikata Ljubljana Bežigrad sklenil, da se letos srebrni znak podeli TOZD Embi. Svoj sklep utemeljujejo z naslednjim:

»Osnovna organizacija sindikata šteje 80 članov, ustanovili pa so tudi aktiv mladih delavcev. Organizacija je zelo uspešno delovala pri konstituiranju TOZD, uspešno pa je izvedla vse postopke in volitve za delegacijo za zbor združenega dela in SIS.

Uspešno se uveljavljajo organi samoupravljanja, zbori delovnih ljudi, delavski svet, delavska kontrola in delegacija za zbor združenega dela. Sprejeti so vsi samoupravni akti, kateri se uspešno uresničujejo.

Organizacija skrbi tudi za področje delitve dohodka in osebnega dohodka, za rekreacijo delavcev, za ozimnico, za praznovanje dneva žena in novega leta. Aktivno se vključujejo v vse solidarnostne akcije (Kumrovec, Kozjansko). Sindikalni delavci se redno udeležujejo vseh seminarjev, ki jih organizirajo sindikalni organi. Organizacija tudi zelo uspešno sodeluje z OO ZK in ZSMS, DS in vodstvom TOZD.

Izvršni odbor se redno sestaja in obravnava vso problematiko, ki je aktualna za sindikalo organizacijo.

Zelo uspešno sodelujejo tudi s krajevno skupnostjo Posavje.»

Za tem je prevzel besedo tovariš **Venčeslav Verbec**, ki je predal srebrni znak sindikatov in spregovoril naslednje:

»Prijetna dolžnost mi je, da kot predsednik ljubljanskih sindikatov izročim priznanje, srebrni znak ZSS, vaši osnovni organizaciji. V tem času je to še toliko pomembnejše, saj praznujemo 30-letnico boja in zmage nad fašizmom. V teh letih smo napravili velikanski korak naprej; več, kot prej slovenski narod v svoji tisočletni zgodovini.

Praznujemo tudi sindikati, ki se močno zavedamo naše vloge v družbi. Delavci Jugoslavije bomo dokazali, da je še naprej potrebno graditi samoupravne odnose in socializem.

Izročam vam ta srebrni znak sindikatov in iskreno čestitam!«

Mile Bitenc

Takole v Embi pakirajo priljubljeno »Mercator« kavo

Emba vabi na ogled tovarne

Te dni je v Embi še bolj živahno kot običajno. Skoraj dan za dnem namreč odpirajo vrata poslovojem ljubljanskih trgovskih TOZD in jim pod strokovnim vodstvom razkažejo tovarno.

Vsekakor je zamisel delavcev TOZD Emba vredna pohvale. Delavcem iz Mercatorja približe predstavijo svojo proizvodno dejavnost, jih seznani s tehnologijo in v razgovorih z njimi izmenjajo prenekatere izkušnje.

V Embi pravijo takole: vsi naj spoznajo našo tehnologijo in dosežke predpriprav, praženje kave, pakiranja in drugo. Prav naši poslovoje so najboljše vez med proizvodnjo in potrošnjo. Tako lahko v stiku z vsakdanjimi kupci opravičijo tisto, kar piše na Embinih proizvodih. Namreč to, da so jamstvo kvalitete. In da se v Embi zavzemajo za čimbolj kvalitetne izdelke. Tako je prav del njihovega dela tudi prisoten pri uspehu Embe.

V medsebojnih pogovorih si lahko izmenjajo tudi prenekatere nasvete, razčistijo probleme in jih tudi rešijo.

V Embi želijo pokazati tovarno in seznani z delom tudi druge delavce Mercatorja in jim obenem dokazati, da so proizvodi iz te tovarne, ki ima najsoodnejšo tehnologijo, res kvalitetni.

Nepredvidene inventure

Marsikdo se je začudil, ko so vse prodajalne v sredo, 14. maja zvečer kar nenadoma obesile napise »INVENTURA«. Tokrat ni šlo za redno letno inventuro, pač pa za popis ob spremembah stopnje prometnega davka.

Da bi zagotovili potrebna sredstva za izplačilo premij za mleko, pitana teleta, junce in jagnjeta kot tudi kompenzacije za sveže meso in drugo, je zvezni izvršni svet sprejel uredbo o dopolnitvah uredbe o povečanju, zmanjšanju oziroma ukinitvi temeljnega davka na promet.

Sporočilo pravi, da se po tej uredbi poveča stopnja prometnega davka (temeljnega) pri vseh proizvodih (iz tarife št. 1), za katere je stopnja temeljnega davka na promet znašala doslej 12,5 %, tako, da od 15. maja letos dalje znaša nova stopnja 14 odstotkov. Pri pivu se davčna stopnja poveča od sedanjih 40 na 51 odstotkov.

V skupini proizvodov, za katere velja nova davčna stopnja 14 % so: proizvodi iz kovin, porcelana, stekla, keramike, plastičnih snovi, papirja, kartona, lesa, elektrotehnični, kemični proizvodi in proizvodi iz nekovin za gradbeništvo.

V to skupino spadajo tudi grafični proizvodi, kuhinjska sol, vse vrste bonbonov in žvečilni gumi.

Nova davčna stopnja 14 odstotkov ne bo veljala za promet tistih proizvodov, ki so v prometu oproščeni obdavčitve in pa tudi za promet proizvodov, za katere so določene posebne, višje oziroma nižje davčne stopnje ali oprostitve davka.

Prometnega davka so oproščeni osnovni kmetijski proizvodi, hrana za ljudi in živali, otroška konfekcija in obutev, tekstilni izdelki z nad 20 odstotki umetnih vlaken. Sem spada tudi kmetijska mehanizacija ter sredstva za zaščito rastlin, umetna gnojila.

Posebne nižje davčne stopnje so med drugim določene za nekatere vrste tekstilnih izdelkov, vse proizvode iz usnja in gume ter obutev vseh vrst, čokolada in izdelki iz kakava.

Med proizvode, ki so bile zanje že prej določene višje stopnje davka na promet, spadajo tobačni izdelki, naftni derivati, kozmetični in parfumerijski preparati, izdelki iz žlahtnih in finih kovin, okrasno blago in alkoholne pijače ter drugo.

Nove stopnje so začele veljati s 15. majem, do tega roka pa so naše prodajalne tudi že opravile popis blaga.

(Podatki o davčnih stopnjah so povzeti po »DELU«)

Mile Bitenc

Brez besed

Udeleženci seminarja o samoupravni delavski kontroli

Seminar o samoupravni delavski kontroli

Na predlog družbeno-političnih organizacij podjetja in na podlagi sklepa 1. seje Sveta samoupravne delavske kontrole podjetja, je bil 14. aprila v prostorih Kluba poslancev v Ljubljani seminar o samoupravni delavski kontroli. Udeležili so se ga predsedniki svetov delavske kontrole TOZD in delovnih skupnosti, predsedniki delavskih svetov TOZD in svetov delovnih skupnosti, predsedniki osnovnih organizacij sindikata TOZD in delovnih skupnosti ter vsi direktorji TOZD in vodilni delavci podjetja.

Na seminarju so predavatelji **Janez Sinkovec**, **Rado Miklič** in **Peter Polc** prikazali pomen in vlogo samoupravne delavske kontrole, obravnavali njeno problematiko, **dr. Rudi Kyovsky** pa je spregovoril o vlogi sindikalne organizacije v TOZD.

Temeljna izhodišča samoupravne delavske kontrole

Institut delavske kontrole ni nov v naši ustavni in zakonski praksi. Najdemo ga že v odlokih AVNOJ-a iz leta 1945, v ustavi iz leta 1963, nanj pa so opozarjali tudi dokumenti in resolucijske določbe. V določilih nove ustave pa dobiva le kvalitetno novo vsebino.

Nova zvezna in republiška ustava določata pravico in dolžnost, da organ samoupravne delavske kontrole nadzira:

- izvajanje statuta in drugih samoupravnih aktov, samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, izvajanje sklepov delavcev, organov upravljanja ter izvršilnih in poslovnih organov, ter skladnost teh aktov in sklepov s samoupravnimi pravicami, dolžnostmi in interesi delavcev;

- izpolnjevanje delovnih in samoupravnih dolžnosti delavcev, organov in služb organizacije;

- ali se odgovorno ter ekonomsko smotno uporabljajo družbena sredstva;

- izvajanje načela delitve po delu pri razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke;

- uresničevanje in varstvo pravic delavcev v medsebojnih razmerjih pri delu;

- obveščanje delavcev o vprašanjih, ki so pomembna za odločanje in nadzorstvo, ter uresničevanje drugih samoupravnih pravic, dolžnosti in interesov delavcev.

Uveljavljanje samoupravne delavske kontrole pomeni zagotavljanje odgovornosti organov upravljanja in delavcev. Organe samoupravne delavske kontrole volijo neposredno vsi delavci TOZD. Predlog za kandidate poda ponavadi sindikalna organizacija. Člani organa samoupravne delavske kontrole ne morejo biti delavci, ki opravljajo odgovorne naloge ali so člani drugih organov in pa tisti, ki so bili v postopku zaradi kršitve delovnih obveznosti v zadnjih dveh letih ali so bili obsojeni zaradi kaznivih dejanj v škodo družbenega premoženja.

Vedeti moramo, da organ samoupravne delavske kontrole ni nadrejen samoupravnim organom in zato ne more odločati. Lahko le opozarja ob določenih pojavih nezakonitosti in nepravilnosti pri delu, poroča o lastnih ugotovitvah in daje pripombe in predloge v zvezi z odkritimi nepravilnostmi. Organi samoupravne delavske kontrole imajo pravico zahtevati od vsakogar ustrezne informacije in dokumentacijo. Delujejo na podlagi lastnega programa dela ali na pobudo drugih, bodisi notranjih ali zunanjih organov, družbenopolitičnih organizacij idr.

Poleg povezave z vsemi delavci, ki so ga izvolili, mora biti povezan tudi s samoupravnimi organi, s strokovnimi službami, od katerih dobiva podatke, z individualnim poslovnim organom (direktorjem, generalnim direktorjem in namestnikom) in z družbeno političnimi organizacijami. Povezati pa se mora tudi z zunanjimi organi kontrole in nadzorstva, zlasti z občinsko skupščino oziroma njenim organom družbenega nadzorstva, z družbenim pravobranilcem samoupravljanja in s službo družbenega knjigovodstva. Omenimo pa naj še sodelovanje z organi ka-

zenskega pregona v primeru, ko je podan utemeljen sum, da je nekdo storil kaznivo dejanje.

Vloga samoupravne delavske kontrole na področju medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu in varstva pri delu

Med področja, ki jih nadzirajo organi samoupravne delavske kontrole sta tudi izvajanje načela delitve po delu pri razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke in uresničevanje in varstvo pravic delavcev v medsebojnih razmerjih pri delu.

Ugotavljanje, kakšna je urejenost medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu, pomeni ugotavljanje ali so ta razmerja v TOZD urejena s samoupravnimi sporazumi in drugimi samoupravnimi splošnimi akti in kakšna je njihova vsebinska kakovost in dognanost. Od stopnje te razviliti je odvisna urejenost medsebojnih razmerij v združenem delu, ki je temeljni samoupravni akt.

Medsebojna razmerja je moč urediti z več samoupravnimi sporazumi, ki urejajo posamezne vrste teh razmerij (SS o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, SS o varstvu pri delu itd.). Vendar za razvito samoupravno normativno dejavnost ni pomembno število teh sporazumov, temveč njihova vsebinska celovitost, dognanost in zaokroženost.

Ko organ samoupravne delavske kontrole ugotavlja, kakšna je urejenost medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu, mora upoštevati omejene vidike samoupravnega urejanja teh razmerij, da s tem varuje neodtujljivo pravico delavcev in zagotavlja učinkovitost samoupravne ureditve.

Organ delavske kontrole nadzira tudi izvajanje načela delitve po delu pri razporejanju dohodka in delitvi sredstev osebnega dohodka. Poglavitna osnova za določanje dohodka, namenjenega za osebno in skupno porabo je delovni prispevek, ki so ga prispevali delavci s svojim delom in vlaganjem v družbenim sredstev kot minulega dela.

Organ samoupravne delavske kontrole, ki ugotovi neusklaje-

nost, lahko pristojnemu organu upravljanja zastavi vprašanje, kje so vzroki, kdo je odgovoren za tak položaj. Obenem mora dati tudi pobudo, da se z ustreznimi spremembami lastnih samoupravnih splošnih aktov usklajenost doseže. V primeru, da pride do spora, o njem odloča sodišče združenega dela. Na nepravilen pojav lahko delavska kontrola opozori tudi družbenega pravobranilca samoupravljanja.

Nadalje mora organ samoupravne delavske kontrole nadzorovati, kako izpolnjujejo svoje dolžnosti tisti organi in tiste službe v organizaciji, ki so strokovno dolžne skrbeti za to, da so razmerja urejena vsebinsko ustrezno in celovito s samoupravnimi splošnimi akti OZD skladno z ustavo in zakoni. Na problem zakonitosti pa lahko organ delavske kontrole opozori družbenega pravobranilca samoupravljanja, ki lahko predlaga ustavnemu sodišču, da prične postopek za presojo zakonitosti spornega samoupravnega akta.

Delavska kontrola mora o svojih ugotovitvah, o morebitnih kršitvah in pomanjkljivostih sproti seznanjati pristojne organe v podjetju, sindikalno organizacijo in delavce in hkrati dajati pobudo za njihovo odpravo in uveljavljanje odgovornosti.

Sodelovanje Službe družbenega knjigovodstva in samoupravne delavske kontrole

Služba družbenega knjigovodstva opravlja evidenco in statistiko, informacije in analize, kontrolo in plačilni promet v državi. Pri opravljanju teh nalog je bila že do sedaj tesno povezana z OZD in drugimi uporabniki družbenih sredstev.

Po novi ustavi je SDK predvsem družbeni računovodja. Njena osnovna naloga je spremljanje gibanj družbenih sredstev, njihovo oblikovanje, razpolaganje z njimi, ter delitev in poraba teh sredstev in obveščanje o rezultatih, oziroma posredovanje podatkov OZD in drugim prejemnikom. Ima pa SDK tudi kontrol-

(Nadaljevanje na 13. strani)

Želimo ostati v Mercatorju

O delu in načrtih naše TOZD »TMI« smo se pred kratkim pogovarjali z novim direktorjem Tovarne mesnih izdelkov, Rudijem Videtičem.

»TMI je prav specifično gospodarsko področje v okviru Mercatorja, saj je njeno delovanje razpeto med trgovino na eni strani in med kmetijstvom na drugi strani; od zelenega plana pa do potrošniških svetov, ki narekujejo kakovost. Osnovno strukturo pa narekuje kmetijska politika,« je začel pripovedovati tovariš Rudi Videtič.

»Merila za oblikovanje dohodka v trgovini si pri nas niso istovetna. Dokler ne bodo rešeni pro-

blemi oblikovanja cen v jugoslovanskem merilu, bodo vsi naši rezultati na meji rentabilnosti, saj se danes živi iz dneva v dan. Razmere bi se spremenile, če bi opravili integracije od baze do potrošnika. Rezultat tega bi bilo tudi skupno ugotavljanje dohodka — od proizvodnje do trgovine. V tako zamišljeni akumulaciji Mercatorja nasploh, bi bil dohodek TMI medfazni dohodek, končnega pa naj bi ugotavljala trgovina. Posledica tega bi bila pravičnejša razdelitev dohodka med TOZD.

Rudi Videtič, novi direktor TOZD »TMI« — Tovarna mesnih izdelkov

Seminar o samoupravni delavski kontroli

(Nadaljevanje z 12. strani)

no funkcijo, s katero mora predvsem zagotoviti integriteto družbenih sredstev in odkrivanje kršiteljev predpisov. Sodelovanje med organom samoupravne delavske kontrole in SDK mora biti. Pri tem pa je važno tudi sodelovanje s strokovno notranjo kontrolo v TOZD (kontrolorji, revizorji), čeprav se funkciji SDK in notranje strokovne kontrole bistveno razlikujeta, se vseeno dopolnjujeta ali celo pogojujeta.

Zmotno je mnenje nekaterih, da je organ samoupravne delavske kontrole podaljšana roka SDK. Ta je le zunanja strokovna organizacija, ki nudi delavski kontroli strokovno pomoč, ko gre za zadeve s področja materialnega in finančnega poslovanja SDK.

Organ samoupravne delavske kontrole bo zahteval podatke in storitve SDK zlasti v primerih: (v kolikor jih že ne daje po službeni liniji)

— ko meni, da mu strokovne službe v TOZD ali OZD ne dajejo na voljo vseh pomembnih podatkov, ali če se ji zdijo dobljeni podatki neresnični;

— ko organ samoupravne delavske kontrole sklepa, da finančni rezultat in prikazano stanje sredstev in virov nista realna;

— ko meni, da je treba nekatere podatke preveriti v kontrolnem postopku;

— ko želi primerjati rezultate svoje organizacije s podatki in rezultati sorodnih organizacij.

Sodelovanje med samoupravno delavsko kontrolo in SDK je torej predvsem na področju informiranja in kontroliranja.

V primerih kršenja zakonitosti se mora samoupravna delavska kontrola obrniti na SDK, vendar mora prej temeljito proučiti vsak primer z domačimi strokovnimi službami (računovodstvo), šele potem naj zahteva pomoč inšpekcije SDK. Sodelovanje mora potekati na pobudo ene ali druge strani.

Na področju analiz in informacij pa pridejo v poštev tile kazalci in informacije: kazalci poslovnega uspeha za sorodne OZD, ali za skupino, ki ji OZD pripada; kratke informacije ali ocene gospodarjenja posamezne OZD, s katerimi bi SDK opozorila delavsko kontrolo na osnovne značilnosti in morebitne negativne težnje v poslovnem uspehu organizacije po zaključnem računu ali periodičnem obračunu; in informacija o negativnih pojavih in tendencah v podatkih o stanju sredstev in virov sredstev.

Na osnovi poslušanja predavanj in izvlečka iz gradiva, pripravila
Nada Lombardo

Sedaj so velike razlike in je TOZD TMI glede akumulativnosti v spodnji lestvici.

Proizvodnja v TMI danes

Sedanja struktura proizvodnje za TMI ni primerna, saj pomeni skrajno primitiven način nastopanja na trgu. Sestava proizvodnje se mora spremeniti v korist suhomesnatih proizvodov, konzerv in delikates ter v predpripravljen jedila.

Kakšna je sedanja proizvodnja v TMI? Kar 55% proizvodnje je sveže meso, ostalih 45% pa pripada klobasičarskim proizvodom (klobase, hrenovke, razne sveže salame). V naslednjih štirih letih bi v TMI želeli proizvodnjo preurediti in doseči naslednja razmerja v njenem sestavu: svežega mesa bi proizvedli 40%, klobasičarskih proizvodov le 10%, kar 30% pa naj bi namenili trajnim mesnim izdelkom. Ostalih 10% naj bi pomenila proizvodnja delikates in predpakiranih jedil.

Načrti za prihodnost

Torej, s perspektivnim razvojem načrtujejo v TMI novo proizvodnjo. S konzervami in trajnimi mesnimi izdelki naj bi zadovoljili predvsem našo Mercatorjevo trgovsko mrežo. Obenem pa seveda ne mislijo pozabiti na sveže meso, ki naj bo tudi v bodoče pomemben proizvod TMI.

V trajnih mesnih izdelkih bo treba razvijati predvsem višjo kakovost predelave, predvsem pršut in trajne klobase. Seveda bo, v zvezi s tem, treba izvesti novo organizacijo dela v TMI. Nujna bo rekonstrukcija tovarne, treba bo kupiti nekaj modernih strojev in najti primerno povezavo tudi z nekaterimi TOZD v okviru Mercatorja.

Pa kadri? V TMI pravijo, da imajo zelo dober srednji kader, poiskati pa bo treba le še nekaj strokovnjakov. Obenem pa bi bila zelo koristna tudi povezava z jugoslovanskimi institucijami za predelavo mesa.

Že letos: Mercatorjeva pasteta

Že konec letošnjega leta naj bi se na tržišču pojavili novi izdelki TMI; najprej mesni zajtrk in jetrna pasteta, pa tudi nekateri trajni izdelki. Tu mislimo na domačo in graničarsko salamo. Naprave za proizvodnjo so že naročene pri domačih proizvajalcih, sodelovanje pa je ponudil tudi KIK Pomurka.

Vsi ti načrti pa zahtevajo tudi velika sredstva. Rešitve tega problema je treba najti v kreditih in se je torej potrebno nasloniti na banke. Računajo pa tudi, da bo Mercator, ki je dal v program investiranje klavnice, našel sredstva v okviru skupnega dogovora z Ljubljansko banko.

Kolektiv TMI si želi ostati v Mercatorju, saj se v svoji osnovni politiki od vstopa v to delovno organizacijo strinja z Mercatorjem. Vsaka sprememba statusa v Mercatorju pa bi imela za kolektiv TMI vrsto posledic.

Mile Bitenc

Tečaj higienskega minimuma

V času od 21. do 28. aprila je TOZD Grmada organizirala tečaj higienskega minimuma. Izpit je uspešno opravilo 25 delavcev. Struktura slušateljev je bila zelo pestra, od snazilke, trgovske delavke, mesarja do točajke.

Izpiti iz higienskega minimuma so obvezni za vse zaposlene. Na predavanjih smo poslušali:

o komunalni higieni, o tem kakšni morajo biti prodajni prostori, o osebni higieni in o gospodarskih prestopkih.

O tem si velja zapomniti, da morajo biti odtočne cevi kanalizacije in sifoni dobro vzdrževani in očiščeni, da okoli lokalov ne sme biti nesnage, da lokali ne smejo biti nižji od 3 m, da morajo biti suhi in zračni in zaščiteni pred glodalci in mrčesom (mreže na oknih). Nadalje mora biti oprema takšna, da se lahko čisti, tlaki iz trdega materiala, posod v gostinstvu morajo biti sanitarije itd.

S področja osebne higiene se moramo držati naslednjih pravil:

— bacilonosci in prenašalci nalezljivih bolezni ne smejo biti zaposleni v prehrabeni stroki;

— vsi zaposleni v trgovinah s prehrabnimi izdelki morajo biti dvakrat letno zdravniško pregledani;

— vsi delavci morajo imeti omarice za delovne in posebej za ostalo obleko;

— delovne halje morajo biti vedno čiste;

— čiste in urejene morajo imeti tudi roke in lase.

Zanimivo je bilo tudi predavanje o delu sanitarne inšpekcije in veterinarske inšpekcije, ki opravljata nadzorstvo nad živili.

J. R.

TOZD Hrana dobila direktorja

Pred dvema mesecema so v TOZD Hrana dobili novega direktorja. Kolektiv je bil že dalj časa brez vodstva, zato je prihod tovarša Ludvika Čampe zelo dobrodošel.

Pred dnevi smo ga zaprosili za kratek razgovor.

Rojen je bil pred 43 leti v vasi Gora pri Sodražici. V trgovski poklic je šel leta 1948, kot učenec v nabavno-prodajni potroš-

samoupravni sporazum o združenju zagotavlja tudi TOZD Hrana ustrezen položaj in nadaljnji razvoj. V kratkoročnih načrtih predvidevajo le dopolnitve in spremembe opreme v trgovinah,

Mercatorjeva prodajalna v Dvoru pri Žužemberku je lani s sedmimi redno zaposlenimi in tremi učenci ustvarila preko 7,70 milijonov prometa

Skoraj 50 let v trgovini

»Saj bi šel v pokoj, že pred tremi leti. Pa ni nikogar, ki bi prišel namesto mene,« je začel pripovedovati tovariš Može, poslovođa v prodajalni TOZD »Standard« v Dvoru pri Žužemberku.

Že od malih nog je v trgovini. Ta poklic mu je prirastel k srcu še takrat, ko je kot otrok prihajal k očetu v trgovino, v prodajalno, koder je še danes.

Pravi, da se pri njih težko dobi delavce za trgovski poklic. Moški gredo raje v industrijo, ženske se po poroki navadno preselijo drugam. In tako že tretje leto čaka, da pride nekdo, ki ga bo zamenjal. Veliko let je preživel v trgovini in skrbel za vse; za špecerijo in galanterijo, pa za tehnično blago in železnino. Prav res je to, kar pravi sam; v tej prodajalni se dobi vse, kar človeka spremlja od rojstva do smrti.

Skoraj neverjetno se sliši, toda tovariš Može pravi, da je v isti prodajalni že skoraj petdeset let. In nato kaj žalostno prizna, da se v vseh teh dolgih letih ni kaj dosti spremenilo. Prodajni prostor je že zdavnaj premajhen, oprema je zastarana.

Prodajo res veliko vsega. To ni hvala, kajti poslovođa Može je trgovec in pol. Zna poiskati prav vse, kar kupci žele. Toda prav prostor je kriv, da čisto vsega le (Nadaljevanje na 15. strani)

Tovariš Može: »Morda sem edini pri hiši, ki za to prodajalno nabavljam blago pri Mercatorju že od vsega začetka.«

LUDVIK ČAMPA, direktor TOZD Hrana

niški zadrugi Sentvid v Ljubljani. Pot ga je vodila po trgovinah na šišenskem področju, leta 1954 pa se je vrnil v domači kraj in bil šest let poslovođa v Sodražici.

V letu 1960 je iz zdravstvenih razlogov zamenjal službo. Tako ga srečamo na delovnem mestu tržnega inšpektorja pri Skupščini občine Grosuplje, kjer je ostal osem let. Vmes je v letih 1963 do 1965 študiral na višji upravni šoli in jo tudi uspešno končal. Leta 1968 je postal načelnik za gospodarstvo pri Sob Grosuplje in opravljal to funkcijo 5 let. Zadnjo službo izven Mercatorja je opravljal še v IMP, kjer je bil vodja splošne službe.

O svojih prvih vtisih na novem delovnem mestu je tovariš Čampa povedal:

»V novi sredini, med novimi sodelavci, se dobro počutim. Upam, da sem se med njimi dobro znašel. Podrobnejšo oceno o TOZD Hrana zaenkrat ne morem dati, ugotavljam pa, da je kolektiv izredno prizadeven. Čeravno je bil dolgo časa brez operativnega vodstva je znal ohraniti tradicijo Hrane in Mercatorja in ugled v tem času ni bil zmanjšan. Tako jih je vzgojil še pokojni direktor, tovariš Adolf Šmid, ki sem ga tudi sam osebno poznal. Znal je voditi kolektiv, zainteresiral ljudi za prizadevnost in pripadnost.«

Tovariš Čampa je spregovoril tudi o perspektivi TOZD Hrana. Vidi jo v OZD Mercator, kajti

medtem ko v srednjeročnih izgradnjo novih prodajaln s pomočjo celotnega Mercatorja oziroma združenih sredstev. Omenil je tudi problem kadrov v trgovini. Zaposlene so v glavnem ženske, zato je problem prostih sobot še težji. Tudi zato odhajajo mladi iz trgovskega poklica.

Beseda je stekla tudi o izobraževanju. Povedal je:

»Temu moramo v prihodnje posvetiti več časa in sredstev. Predvsem bi morali specializirati vodje SP, ker gre razvoj trgovine v to smer. Pridobiti moramo več VKV trgovskih delavcev med mladimi, ki bodo sčasoma zamenjali kader, ki odhaja v pokoj. Več pozornosti moramo nameniti tudi usposabljanju na delovnem mestu.«

Na koncu je povedal še to:

»Utrjevanje samoupravljanja in usklajevanje z ustavo, omogoča našemu delovnemu človeku, da je odločujoči faktor v delovni organizaciji. Ljudje ne smejo biti pasivni, ker tako razvoj ni mogoč. Morajo biti nenehno v akciji. To so pokazali v TOZD Hrana, tako OOS, ZK, samoupravni organi, ki so sprejemali take odločitve, ki so zagotovile uspešno gospodarjenje in razvoj.«

Tovariš Ludvik Čampa je aktiven družbeno-politični delavec. Je član ZKJ, podpredsednik skupščine občine Grosuplje in član raznih komisij za družbeno ekonomske odnose.

Nada Lombardo

Del kolektiva iz prodajalne v Dvoru: Micka Mirtič in Bronka Repar

Trgovce pestijo krediti

Uspešno sodelovanje, predvsem pa seveda dobro poslovanje na Gorenjskih sejmih v Kranju v lanskem letu, je TOZD Preskrbo iz Tržiča vodilo k novim načrtom. Dogovor, naj bi sodelovali na vseh štirih sejmih, vsako leto seveda, postaja resničnost.

Pred kratkim so v Kranju zaprli XIV. mednarodni spomladanski kmetijski sejem. Med množico razstavljalcev oziroma prodajalcev je bil dober del sejemskega prostora namejen spet Mercatorju.

Spomladanski sejem v Kranju naj bi bil predvsem namenjen kmetijski mehanizaciji in orodju. Prav zato so Tržičani letos prvič ponudili obiskovalcem kmetijske stroje v večji meri kot običajno.

Na zunanjem prostoru pred halo B je bil urejen prodajni prostor za traktorje in prikolice, kosilnice in razne priključke, ponujali pa so tudi betonske mešalce, samokolnice, opremo za centralno kurjavo in drugo.

»Zanimanja za vse razstavljeno blago je bilo ves čas izredno veliko,« je povedal poslovodja **Rudi Plevanč**, ko smo zadnji dan sejma prišli v Kranj z namenom, da pripravimo tale zapis.

»Tudi s prometom sem lahko kar zadovoljen, saj prodajamo bolje kot v trgovini. Ljudje kupujejo tu v glavnem za gotovino. Danes smo prodali raznega orodja za približno 150 tisočakov, novih seveda.«

Naj ob tem omenim, da je bilo veliko takšnih obiskovalcev, ki so se zanimali za kmetijske stroje, izdelke tovarne Gorenje-Rapid. To so motorne kosilnice Rex kombi univerzal, ki se lahko uporabljajo v kombinaciji s sedmimi priključki, za najrazličnejša dela (kot plug, škropilnica, rahljač zemlje itd.). Cena je sorazmerno visoka, vendar pa so prav ti izdelki Gorenja izredno uporabni.

Da so se kupci lažje odločili za nakup, je poskrbel **Jože Zapečnik**, demonstrator iz tovarne, ki je na željo kupcev lahko postregel tudi z izčrpnimi informacijami o teh izdelkih. Prav takšen način prodaje je nedvomno pripomogel k uspešni prodaji. Želja poslovodje

Plevanča je, da bi v prihodnje strokovnjaki Gorenja sodelovali z njim ves čas sejma.

Pred halo B pa je Mercator razstavljal še nekaj; to so bili mopedi, kolesa in otroška kolesa, pa čolni in motorji za čolne. Po besedah poslovodje, **Mita Fajdiga**, so zabeležili zadovoljiv promet, vendar pa se je pri prodaji že odražala nova kreditna politika.

Enakega mnenja je bil tudi **Janez Papler**, poslovodja sejma. Po udaril je, da so že vnaprej računali na to, da bodo novi kreditni pogoji v precejšnji meri vplivali na prodajo. To se je na samem sejmu kajpak pokazalo, saj je promet v primerjavi z minulim letošnjim sejemom precej padel. Novi kreditni pogoji zahtevajo obvezni polog v višini 30 %, kar pa predstavlja pri dveh starih milijonih kredita že zajeten šop bankovcev.

V osmih dneh sejma so zabeležili okrog dva milijona prometa. od tega 40 odstotkov v gotovini, ostalo pa predstavljajo krediti. Največ prosilcev za kredit se pojavlja ob nakupu pohištva, opreme za stanovanje in bele tehnike.

TOZD Preskrba iz Tržiča, ki na sejmih ponuja v največji meri prav pohištvo in belo tehniko,

bodo novi kreditni ukrepi verjetno v veliki meri prizadeli.

In kaj naj ob tem napravijo? Potrudili se bodo, da bo postrežba čim bolj solidna, kupcu pa bodo ponudili izdelke, ki so zanj najbolj zanimivi.

Ob vsem tem pa računajo tudi na pohištveno industrijo in na proizvajalce bele tehnike, ki naj bi se prilagodili tržišču. Z dobrimi prodajnimi pogoji, pa tudi s svojimi krediti bi stanje na tržišču prav gotovo izboljšali.

Mile Bitenc

SKORAJ 50 LET V TRGOVINI

(Nadaljevanje s 14. strani)

ne more ponuditi. Radi bi prodajali stavbno pohištvo in sobno pohištvo, pa ne gre. Ni prostora.

Tudi kaj nenavadnega vidiš v tej prodajalni, na primer konjske uzde, pa podkve in celo nagrobne vence.

V vseh teh dolgih letih je tovariš **Može** vzgajal tudi dosti trgovskega kadra. Iz dolgoletne prakse je kup koristnih nasvetov presadil v svoje mlajše sodelavce.

Mile Bitenc

Na zunanjem prostoru smo razstavili kmetijsko mehanizacijo, kolesa in motorna kolesa, pa tudi čolne ...

V TOZD »TMI« ustanovljen aktiv mladih

Na pobudo OOOZK je bil v začetku maja v TOZD »TMI« ustanovljen aktiv mladih delavcev. Od skupnega števila zaposlenih je v tem kolektivu namreč kar polovica mladih. Na ustanovnem sestanku so govorili o svojih težavah in problemih in seveda tudi o željah, ki so se nabrale v štirih letih neaktivnosti.

Novoizvoljeni predsednik **Alojz Slabe** je poudaril, da si bodo mladi prizadevali za uresničevanje ustave in tudi za to, da se v organe upravljanja vključi čimveč mladih. Zavedajo se, da bodo pri obilici dela naleteli tudi na določene težave. Da pa bi bilo le-teh čim manj, bodo nekatere akcije speljali skupno z mladinskim aktivom iz TOZD Hladilnica. Ena takšnih akcij v prihodnje je skupno sodelovanje s Krajevno skupnostjo Poljane.

Novoizvoljeno predsedstvo Aktivna mladih v TMI sestavljajo **Alojz Slabe**, **Alenka Krhilikar** in **Maja Dragar**.

Stevo Dušenović

Tovarna mesnih izdelkov ima na Mesarski ulici v Ljubljani prodajalno za prodajo manj vrednega mesa.

V tej prodajalni prodajajo meso po veliko nižjih cenah kot so običajno, saj so popusti nemalokrat celo večji od 50 odstotkov. Meso je seveda neoporečno, zdravo in povsem primerno za prehrano, saj je veterinarsko pregledano.

Kot manj vredno se oceni zaradi poškodb živine pri prevozu, zakolu ali zaradi nekaterih drugih vzrokov.

Prav zaradi izredno nizkih cen je prometa veliko in gre takšno meso prav hitro v promet.

MB

Tole je del razstavnega prostora v Hali A na Gorenjskem sejmu v Kranju, kjer smo kupcem ponudili razne gospodinjske stroje

Martina in Vera poskrbita, da so kupci vedno zadovoljni

Trideseta obletnica preboja Sremske fronte

Kot nekdanji borec 5. slovenskega bataljona I. Krajske brigade, sem se dne 12. in 13. aprila udeležil proslave ob trideseti obletnici preboja sremske fronte v Lovasu, Šidu in Komletincih. Osrednja komemoracija in prekop 77 padlih slovenskih borcev v skupno grobnico je bila v vasi Lovas.

Med vasema Opatovec in Lovas je imel 17. januarja 1945, v zelo mrzli zimi, naš bataljon težke in krvave boje z Nemci. Padlo je mnogo borcev, med njimi veliko mladih slovenskih fantov.

Žalne slovesnosti smo se udeležili nekdanji borci, svojci padlih, mladi taborniki iz Celja, študentski pevski zbor iz Maribora in prebivalci Lovasa, ki so nas pri srčno sprejeli, pionirji pa so vsakemu izročili šopek cvetja.

Sprejem za borce je bil v kulturnem domu, kjer je imela ob tej priložnosti slavnostno sejo krajevna skupnost. Seznani so nas z uspehi, ki so jih dosegli v treh desetletjih, posebej pa so spregovorili o bratstvu in enotnosti, ki smo ga že med vojno utrdili borci 5. slovenskega bataljona. Najstarejši preživeli borec

našega bataljona ima 79 let. To je tovariš Kuščar iz Maribora, ki se je krajanom Lovasa za prisrčen sprejem zahvalil z besedami:

»Nam ni potrebno nobeno pobratenje, naše pobratenje smo zaseli že med vojno, tu na sremskih ravninah. Nihče nas ni silil, da se pridemo sem bojevat, daleč od ožje domovine Slovenije. Sprašujemo se, kaj nas je vleklo v ta boj. Gnala nas je borba za pravične odnose med narodi, gnalo nas je bratstvo in enotnost naših narodov in naš enotni boj proti zločinskemu fašizmu in nacizmu!«

Po končani slavnostni seji je bil kulturni program. Po njem smo preživeli borci, sorodniki, mladina in občani, ob spremstvu godbe, častne vojaške čete, pospremili na pokopališče zadnje ostanke padlih borcev in jih ob vojaških salvah položili v skupno grobnico.

Pred odprtim grobom so spregovorili tamkajšnji predstavniki družbeno političnih organizacij in predstavnik našega bataljona. Pionirji iz Lovasa so pripravili nekaj recitacij, nekatere celo v slo-

venskem jeziku. Ganljivi zaključek žalne slovesnosti pa je imel mariborski pevski zbor.

V popoldanskem času smo si ogledali nekdanje strelske järke. Proti večeru pa je v vasi zavladalo pravo partizansko vzdušje. Prenekatera domačija je gostila svoje stare prijatelje-borce pozno v noč. Zadeneli sta slovenska in sremska partizanska pesem.

Udeležili smo se tudi proslave preboja sremske fronte. Na njej je sodelovalo tudi dva tisoč tabornikov iz vse Jugoslavije. Dalje nas je pot vodila na grob trinajstih padlih borcev v Komletine. Naši pevci so zapeli nekaj žalostink, ob polaganju venca pa je zaplapolal prapor našega bata-

ljona, naš borec pa je zrecitiral svojo epsko pesem v spomin trinajstih padlim slovenskim borcem.

Ko smo se z avtobusi peljali po cestah Srema in Slavonije smo si bili vsi edini: težko je primerjati sedanjo udobno vožnjo z velikimi peš pohodi, ki smo jih opravili med NOB. Prehodili smo Srem, Bačko, Bosno, Slavonijo, preko Podravine smo se podali v Madžarsko, preko Maribora v Avstrijo. Na tej dolgi, težki in krvavi poti je padlo mnogo naših dobrih vojni tovarišev.

Slava jim!

Jože Renar,
borec 5. slovenskega bataljona
I. Krajske brigade

Igor Gruđen, predsednik KKMD na paradi zmage:

Ponosen sem, da sem lahko sodeloval

Devetega maja dopoldne je bila v Beogradu v počastitev dneva zmage nad fašizmom slavnostna parada naših oboroženih sil in drugih sil vseljudske obrambe.

Natanko ob 9. uri se je poveljnik parade, narodni heroj in generalpolkovnik **Djoko Jovanić** z odprtim džipom pripeljal do slavnostne tribune in povedal tovarišu **Titu**, da so vsi udeleženci parade pripravljeni za nastop.

Takoj, ko so dobili dovoljenje, se je pričel veličasten nastop. V enournem paradnem nastopu, v

med udeleženci parade. Takole je pripovedoval:

»Izredno vesel sem, da sem lahko sodeloval na paradi, v ešalonu teritorialne obrambe Slovenije, na predlog Zveze rezervnih vojaških starešin iz Idrije.

Priprave za parado so trajale kar celih petindvajset dni. V teh dneh smo doživeli velike napore, saj smo hoteli pred vrhovnega komandanta čimbolj pripravljeno. Vendar je bilo kljub vsemu lepo, saj je bilo poskrbljeno za zabavno, kulturno in športno življenje.

Težko in nestrpno sem, tako kot vsi ostali udeleženci, pričakoval tisti dan, ko bomo zakorakali mimo predsednika Tita.

Ponosen sem, da sem lahko sodeloval na paradi. V trenutku, ko smo korakali mimo slavnostne tribune, so bili vsi naporji pozabljeni. Občutil sem zadovoljstvo, ki se ga da z besedami težko opisati...«

Še to: v pogovoru z Igorjem sem zvedel, da so v slavnostni povorki razen njega sodelovali še nekateri delavci Mercatorja.

Mile Bitenc

MODE

— Videli boste, kako se bodo ljudje za vami ozirali.

Najmlajši so s šopki pomladanskega cvetja počastili spomin borcev

Preživeli borci, sorodniki, mladina in občani smo pospremili na pokopališče zadnje ostanke padlih borcev 5. slovenskega bataljona I. Krajske brigade in jih položili v skupno grobnico

Mercatorjev mozaik — Mercatorjev mozaik — Mercatorjev mozaik

● **MLADI NOVINARJI** iz uredništva radia, televizije, dnevnikov, lokalnih časopisov in časopisov delovnih organizacij so v drugi polovici aprila na Polževem imeli enotedenski seminar. Organiziralo ga je društvo novinarjev Slovenije in pripravilo bogat idejno-politični in strokovni program. Vrsta odličnih predavateljev je mladim predstavnikom »sedme sile« spregovorila o raznih novinarskih zvrsteh, o televiziji in radiu, pa o zunanji politiki, idejnih temeljih ZK, politiki socialističnih sil do religije, cerkve in klerikalizma in o drugih temah. Seminarja se je udeležil tudi naš novinar Mile Bitenc.

● **V POLETNIH MESECIH**, ko je lepo in seveda toplo vreme, kaj radi odidemo v naravo, na piknik. In če ne zakurimo ognja in ne pripravimo čevapčičev in drugih dobrot na žaru, potem to sploh ni pravi piknik. Naša Tovarna mesnih izdelkov pošilja v prodajalne že pripravljeno vakuumsko pakirano meso za čevapčiče, po kateri je, seveda zaradi odličnega recepta, veliko povpraševanje. V komercialni službi v TMI so nam postregli s temle podatkom: v zimskih mesecih prodajo okrog 2000 kilogramov mesa za čevap-

čiče, v poletnih mesecih pa potrošnja naraste za 300 do 400 odstotkov.

● **S POROČNIM SERVISOM** smo se domenili, da bomo mlado-poročencem ob vstopu v zakon tudi mi poklonili majhno darilo. V mapi, ki jo dobe na Magistratu, bo tudi naša čestitka in bon, s katerim bodo v naših prodajalnah v Proletarski 4 in na Trgu komandanta Staneta v Ljubljani lahko dobili 5% popusta. Popust bo veljal pri nakupu bele tehnike in akustičnih aparatov.

● **DELAVCI TOZD EMBA** so se v program praznovanja 30-letnice zmage nad fašizmom vključili na najrazličnejše načine. Med drugim pripravljajo v sodelovanju s krajevno skupnostjo Posavje tudi izlet v Kumrovec. Tam si bodo ogledali spominski dom borcev NOV in mladine Jugoslavije in seveda tudi rojstno hišo predsednika Tita.

● **POHOD PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE** je za nami. Med skoraj sto tisoči udeležencev je bilo letos tudi nekaj delavcev Mercatorja. Mladinci iz TOZD »Grosist« so pripravili kar dve ekipi, na pohodu so bili tudi delavci iz TOZD »Grmada« in vsi delavci našega zunanje trgovin-

Po svečanosti so poskrbeli za dobro postrežbo in ponudili svoje lastne izdelke: delavci TOZD Kavarna Evropa

skega sektorja in delavci TOZD »Hladilnica«. Verjetno so na pohodu sodelovali tudi delavci iz drugih TOZD, vendar o tem nismo obveščeni.

● **TOZD KAVARNA EVROPA** se je s pomladjo pokazala v novi obleki. Vse prostore so pobelili, delno pa so tudi zamenjali opremo. Tudi novi neonski reklamni napisi so že zagoreli, v kratkem pa bodo obeležbo na steklih izpo-

polnili še z napisom »Mercator«.

● **NA ZAKUSKI OB PROSLAVI 25-LETNICE** v Festivalni dvorani v Ljubljani so nam postregli delavci Kavarne Evropa. V svojih delavnicah so pripravili najrazličnejše dobrote in še enkrat potrdili, da so res mojstri svojega poklica.

Zbral in zapisal:
Mile Bitenc

Še malo in poletje bo tu. Temu primerno je treba kajpak tudi aranžirati naše prodajalne. Takole je naš fotoreporter ujel v svoj objektiv poletno dekoracijo v samopostrežbi na Tržaški 37 v Ljubljani.

Pridna pri delu in aktivna funkcionarka

To je Jelka Ferjančič, ki vodi komercialni oddelek tehnične trgovine in koordinira delo med sektorjem za gradbeni material in živila v TOZD Idrija. Na tem delovnem mestu je od leta 1970, ko je končala srednjo komercialno šolo.

V delovnem času jo najdemo za pisalno mizo v »starem magazinu« v Idriji, po delovniku pa jo pogostokrat srečamo na Občinski konferenci ZSMS, kjer opravlja funkcijo sekretarke in pa na Skupščini občine, kjer je podpredsednica družbeno političnega zbora. Tudi v TOZD smo ji zaupali nekatere funkcije. Tako je sekretarka osnovne organizacije Zveze komunistov in mladinski mentor ter članica raznih komisij.

Čeprav je še mlada in polna energije, nas je zanimalo kako ji uspeva udejstvovanje na tolikih področjih, pa nam je odgovorila, da v sebi občuti dolžnost za vestno opravljanje naloženih funkcij in seveda tudi delovnih obveznosti.

Takšna je torej naša Jelka, ki naj nam bo za vzgled.

Srečanje mladih

Mladi iz TOZD Idrija in TOZD Preskrba so se v nedeljo, 11. maja, dobili v Tržiču na prijateljskem srečanju. To je prvo takšno srečanje in kot zatrjujejo mladinci, bodo v bodoče s tem nadaljevali.

Tokrat so bili gostitelji tržiški mladinci, ki so za svoje goste pripravili pester in zanimiv program.

Skupaj z vodstvom TOZD in s predstavniki družbeno političnih organizacij so prijatelje iz Idrije pričakali pred blagovnico. Predsednica tržiških mladincev, Ana Drobnič, jim je zaželela dobrodošlico in v imenu gostiteljev predala spominsko darilo predsedniku mladih iz TOZD Idrija, Emilu Gnezda.

Za tem so si mladi gostje z zanimanjem ogledali blagovnico in kasneje v bifeju poklepetali o delu in problemih mladih.

Po ogledu samopostrežne prodajalne v Bistrici so vsi skupaj odšli v Podljubelj. Pri spomeniku,

ki priča, da je bila tam v letih 1943 do 1945 podružnica nacističnega taborišča Mauthausen Ljubelj, so mladinci TOZD Preskrba pripravili krajšo svečanost, o zgodovini tega kraja pa je pripovedoval direktor, tovariš Jože Mokorel. Posebej je poudaril težaško delo in trpljenje, pa tudi umiranje političnih internirancev iz Francije, Poljske, Sovjetske Zveze, Čehoslovaške, Belgije, Luxemburga in Jugoslavije, ki so sodelovali pri prebijanju Ljubeljskega predora.

Popoldne je bilo namenjeno športu in tako so se fantje obeh TOZD pomerili v malem nogometu. Zmagali so gostje z 8:2, kot zanimivost nogometne tekme pa naj povemo še to, da je v drugem polčasu sodila mladinka Mira Podobnik.

Dan je kar prehitro minil in posloviti se je bilo treba. Nasvidenje na srečanju v Idriji!

Mile Bitenc

Pred spomenikom v Podljubelju so tržiški mladinci pripravili kratko spominsko slovesnost; recital je sestavila mladinka Aca Ratkovič

Prvi domači seminarji

Zaradi potrebe po nenehnem strokovno političnem izpopolnjevanju, ki je sestavni del dela in samouprave v podjetju ter zaradi načina, kako obveščati ljudi v samoupravnih organih, je DS Skupnosti TOZD Detajl sklenil, da v okviru skupnosti TOZD organizira tri dvodnevne seminarje za delegate DS TOZD in za tiste delegate, ki so v skupnih organih podjetja Mercator. Predavanja so bila v našem novem počitniškem domu v Dajli. Seminarjev so se udeležili tudi delegati TOZD Rožnik. Odločitvi Skupnosti TOZD Detajl pa se bodo verjetno pridružili tudi DS drugih naših TOZD.

Prvemu seminarju, ki je obravnaval temo Vloga in naloga samoupravne delavske kontrole v TOZD, so prisostvovali člani samoupravne delavske kontrole in člani Svetov za obravnavo kršitev delovnih obveznosti.

Drugega seminarja, ki je govoril o delegatskem sistemu in delegatskem razmerju, pa so se udeležili delegati DS TOZD, delegati DS skupnosti TOZD in delegati, ki so v Skupnem delavskem svetu podjetja Mercator. Na predavanjih tega seminarja pa so se dotaknili tudi organizacije samoupravljanja (pristojnosti organov v TOZD) in načina odločanja.

Slušatelji tretjega seminarja so bili člani Svetov za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu in predsedniki IO sindikata. Obravnavali so pomen samoupravnih sporazumov za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu, obseg in vsebino medsebojnih razmerij po samoupravnem sporazumu ter varstvo pravic delavcev v združenem delu.

Vseh seminarjev se je udeležilo 95% delegatov in članov samoupravljanja v TOZD ter predsednikov in članov poslovnih odborov. Na koncu vsakega predavanja so se vsi aktivno vključili v živahno razpravo.

Vsa predavanja na seminarjih, katerih poudarek je bil na oživiljanju samoupravne delavske kontrole in delegatskih razmerij, je imel tovariš Alojz Briški. O samoupravnih delavski kontroli pa

je predaval tovariš Marjan Pogčnik.

Zaradi novih delegatskih odnosov in da bi ugotovili kako se je znanje pridobljeno na teh seminarjih uveljavljalo v praksi, namerava Skupnost TOZD Detajl, morda že v jeseni, ponovno organizirati podobne seminarje. S približno enako tematiko bo organiziran tudi seminar za vodilne in vodstvene delavce, ki so odgovorni za razvoj samoupravljanja in delegatskih razmerij.

Maja Hočevar

— Veliko bolj si mi všeč s kratkimi lasmi!

— Biti šef, pa res ni v redu. Vedno moram biti prvi v službi, da vidim, kdo prepozno pride...

Tole sta nogometni moštvi Idrije in Tržiča. Zmagali so Idrijčani z rezultatom 8:2.

Delavci Hladilnice na pohodu

Mladinski aktiv v TOZD Hladilnica je letos prvič pripravil ekipo, ki se je udeležila Pohoda po poteh partizanske Ljubljane. Razveseljivo je, da se je iz tega majhnega kolektiva za partizanski pohod odločilo veliko število delavcev; kar štirideset odstotkov. Vsi udeleženci so bili enotno oblečeni: v zelenih trenirkah in belih telovadnih copatah.

Z množično udeležbo na Pohodu so delavci TOZD Hladilnica dokazali, da se zavedajo revolucionarnega pomena pohoda, pridobitev revolucije in 30-letne svobode.

Morda še to. Delavci TOZD Hladilnica so sklenili, da se prihodnje leto Pohoda po poteh partizanske Ljubljane udeležijo prav vsi.

Stevo Dušenović

Del ekipe TOZD »Hladilnica« na Pohodu po poteh partizanske Ljubljane

Počitniški dom je zgrajen

Počitniški dom v Dajli je nared. Uradna otvoritev je bila 15. aprila. Tokrat vam še enkrat posredujemo nekaj informacij o gradnji doma.

Ze dolgo smo si v Mercatorju želeli, da bi imeli kje ob morju svoj dom in tako omogočili našim delavcem ceneno letovanje. Denarja za izgradnjo ni bilo, zato so TOZD svoje potrebe reševale z nakupom kamp prikolic, ki so jih postavile v obmorskih letoviščih, in nakupom turističnih sob. Pred dvema letoma pa se je ponudila priložnost za nakup lokacije v mirnem istrskem kraju Dajli, ki leži med Umagom in Novigradom.

Tovariši **Drago Arhar**, **Franc Berčon** in **Anton Stančič** so se navdušili za nakup zemljišča in opuščene zgradbe, last PIK Umag. Pritegnila jih je predvsem ugodna cena, saj je prodajalec zahteval za 630 m² površin poslopja in 6000 m² zemljišča le dvesto starih milijonov.

Odločitev so podprli še drugi v Mercatorju in lansko leto v februarju je 15 prostovoljcev iz TOZD Logatca zasadilo prve lopate. Ob koncu tedna so redno prihajali na udarniško delo predvsem delavci TOZD Logatec, Smučarskega skakalnega kluba iz Logatca in še nekateri posamezniki. Med njimi sta vložila največ prostovoljnega dela tovariša **Dra-**

go Arhar in **Anton Stančič**, ki sta delala v Dajli kar 20 sobot in nedelj.

Udobnost in domačnost

Stavba je obdržala svoj prvoten stil, ker je bila zahteva urbanistov takšna. V njej je 14 dvoposteljnih sob, 9 štiriposteljnih, 26 stranišč, 28 umivalnic in 23 prh, sodobna kuhinja, s kapaciteto 200 obrokov dnevno, jedilnica in pomožni prostori, kjer je pralnica, opremljena s pralnim strojem in priborom za likanje ter družabni kotiček, kamor se bomo zatekali h gledanju barvne televizije. Glede na to, da v Istri dostikrat primanjkuje voda in elektrika, so naši projektanti izrabili prostor v silosu za 4500 l rezervoar vode in 2300 l črpališče kar bo zadoščalo za enodnevno polno obremenitev doma.

Kako pa je urejena okolica doma? Trata, klopice, urejene sprehajalne stezice in bori dajejo stavbi še lepši videz. Pred domom je tudi plesišče, miza za namizni tenis in parkirišče za 25 osebnih avtomobilov.

Tovariš **Marjan Česnik**, gradbeni nadzornik iz TOZD Investa, pripravlja še projekt za istrsko klet, ki bi jo postavili na vrto doma. V njej bi bila točilnica in skladišče pijač, zgoraj na terasi

pa bi pripravljali in stregli jedi na žaru. Zraven bi bile tudi sanitarije campa, ki je predviden ob vznožju vrta.

Dom nas je veljal 4.320.000 din

In kdo vse so bili realizatorji del na počitniškem domu, ki nas je stal približno 4.320.000 din? Idejni projekt sta izdelala ing. arh. **Peter Škerlavaj** iz TOZD Investa in ing. arh. **Peter Kerševan**, gradbena dela je opravil **Franc Libanov** iz Ljubljane, ključavničarska dela **Tine Jankar** iz Vodice, vodovodne instalacije **Franc Seliškar** iz Logatca, centralno ogrevanje **Vido Košir** iz Domžal, elektroinstalacije **Franc Medič** iz Vrhnike, tlakarska dela

in obloge **Suljo Bejtić** iz Ljubljane, slikarska in pleskarska dela pa **Franc Prepeluh** iz Ljubljane.

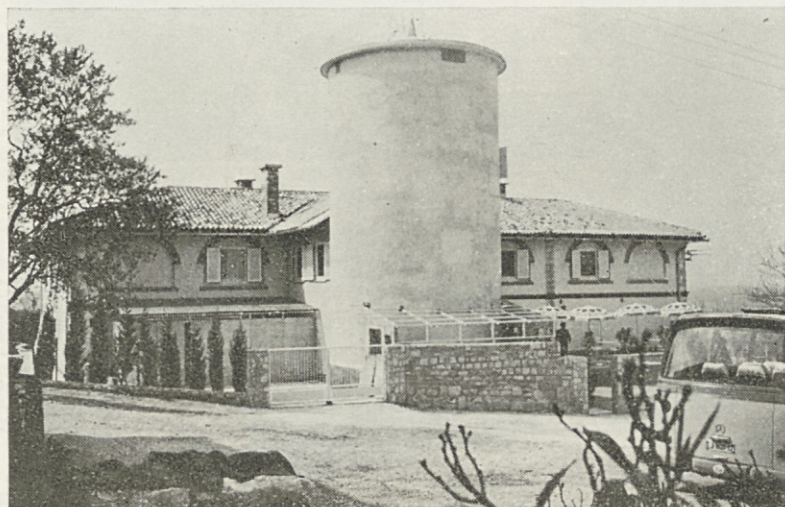
Pohištvo je iz tovarne Brest Cerknica, obloge sten, mize in stopnice pa so delo naših domačih mizarjev.

Vsem izvajalcem, nadzornikom **Marjanu Česniku**, **Francu Mugerliju**, **Janezu Arharju**, kuharicam **Nini Medici** in **Luciji Škrli** ter vsem, ki so delali udarniško, predvsem tovarišem **Dragu Arharju**, **Antonu Stančiču**, **Janezu Arharju** in **Dragu Verbiču**, izrekamo vse priznanje za vložen trud in požrtvovalnost pri izgradnji našega res prijetnega in sodobnega počitniškega doma.

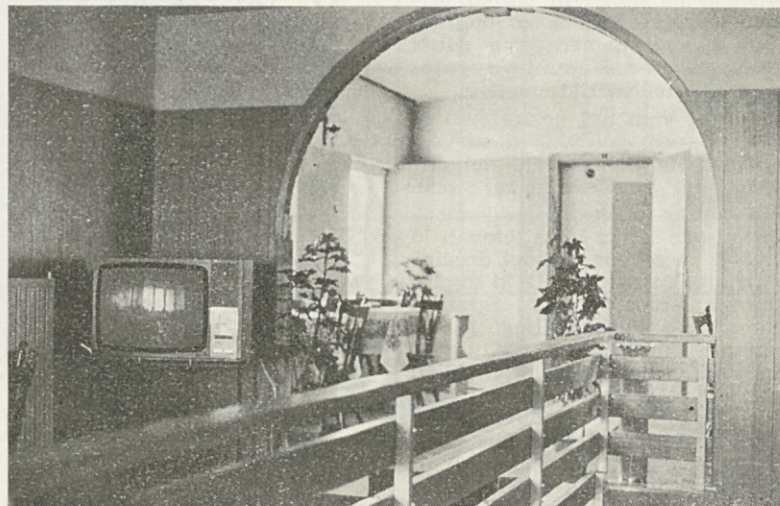
Nada Lombardo

Hrana nam bo še bolj teknila v prijetno urejeni jedilnici

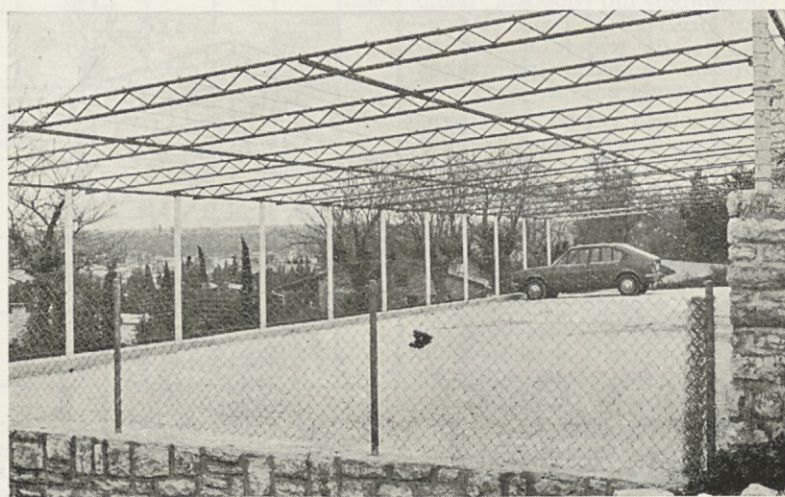
Mercatorjev počitniški dom v Dajli

Domiselen kotiček za gledanje televizije in večerni klepet

Velika sodobna kuhinja lahko pripravi 200 obrokov dnevno

Dom ima tudi svoj lastni parkirni prostor za 25 avtomobilov, ki so ga že pokrili z bambusom

V Slapu pri Tržiču

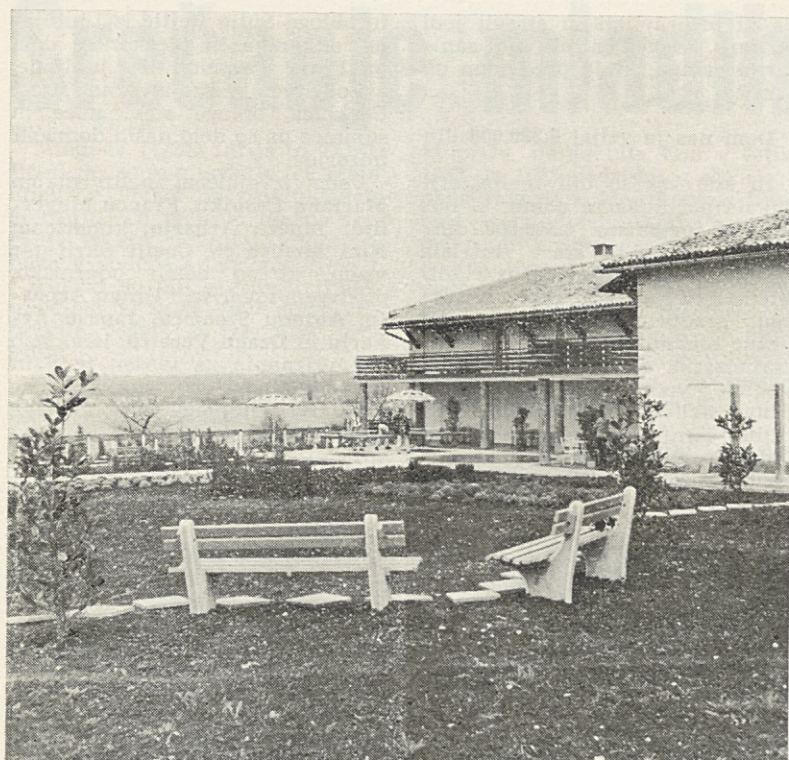
Slap je majhna vasica, nedaleč od Tržiča, kjer ima TOZD »Preskrba« svojo prodajalno. Trgovina je za prebivalce tega kraja in za tiste, ki prihajajo v nakup iz sosednjih vasi, zelo pomembna. Dekleta, ki delajo tod, poskrbijo za vse in tako ni treba po vsako malenkost v Tržič.

Veliko prodajo špecerijskega blaga, poskrbe tudi za mleko in

meso, pa za zelenjavo. In ker hodijo v nakupe v veliki meri tudi kmetje, morajo imeti vedno na zalogi živinsko krmo, umetna gnojila in drugo.

S prometom so zadovoljni skozi vse leto. Bistveno pa se poveča jeseni, ko kmetje kupujejo večje količine moke, sladkorja, olja in drugega.

Mile Bitenc

Lepo urejena je tudi okolica doma

Po čem bomo letovali v Dajli?

Medtem, ko je bil naš časopis v tiskarni, pa je počitniški dom »Mercator« v Dajli že sprejel prve dopustnike. Verjetno so nad našim novim počitniškim domom navdušeni in bodo o svojih vtisih kasneje na dolgo in široko pripovedovali. O tem bomo napisali tudi mi, saj nameravamo poleti spet obiskati naš dom in med dopustniki napraviti reportažo.

Tokrat vam naj postrežemo še z nekaterimi podatki, ki so vsaj za tiste, ki nameravajo del dopusta preživeti v Dajli, kaj važni.

V našem počitniškem domu v Dajli bodo lahko letos letovali le delavci in seveda njihovi družinski člani iz tistih TOZD, ki so prispevale sredstva pri izgradnji doma. Po posebnem ključu je koordinacijski odbor razdelil tudi postelje. Tako pripada Grosistu 23 postelj, Delovni skupnosti podjetja 18, Rožniku 4, Delovni skupnosti TOZD Detajl 2, Litiji 4, Beogradu 4, Logatcu 5, Polju 6 in Jelki 2 postelji. Če seveda zasedenost ne bo popolna, se proste postelje lahko oddajo drugi TOZD.

In koliko dni dopusta bomo lahko preživeli v Dajli? Domesnjeno je, da trajajo izmene po deset dni, v sezoni pa vsakdo lahko letuje le enkrat.

Prav gotovo vas pa najbolj zanimajo cene penzionov. Naj kar takoj povemo, da so nizke, saj je treba za penzion v dvoposteljni sobi odšteti 70 dinarjev, v štiri-posteljni pa le 60 dinarjev. Razen tega je nekaj dinarjev treba odšteti še za turistično takso.

Če boste v Dajlo prišli slučajno ali pa na obisk k svojim znancom, potem boste tisti dan v domu lahko dobili tudi hrano. Zajtrk bo veljal 10 dinarjev, kosilo 30, večerja pa 20 dinarjev.

Če bo vroče, bomo kajpak tudi žejni. In žejo si bomo lahko gasili v domačem bifeju, ki bo nudil marsikaj; od brezalkoholnih in osvežujočih pijač do alkohola, pa

seveda dobre Mercator kave in tudi za pod zob se bo kaj našlo. Vse po zmernih cenah.

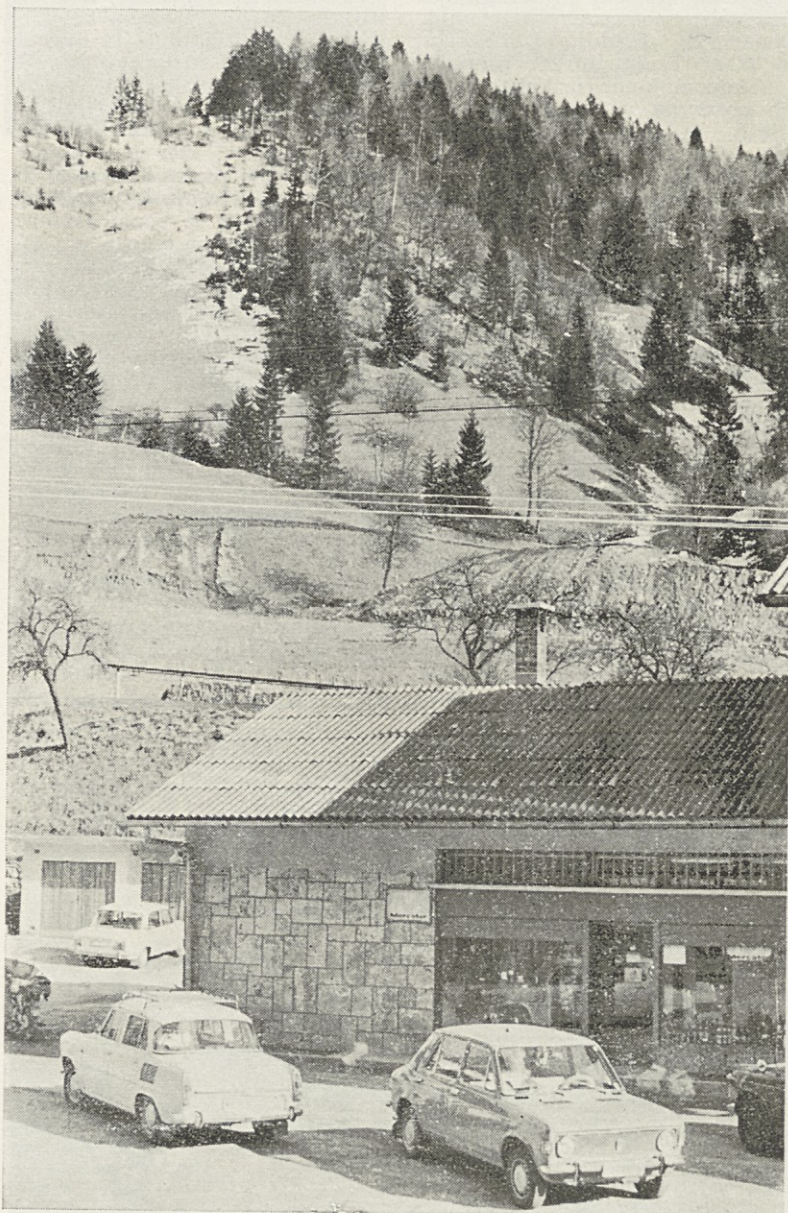
Mile Bitenc

— Oh, oprostite! Mislila sem, da je moj mož...

— Stori že nekaj, Vide, saj imaš fakulteto!

V tej zgradbi je prodajalna Slap, TOZD Preskrba. Čeprav je majhna, se tod dobi marsikaj.

Da so kupci zadovoljni, skrbita Anica Papler in Marjeta Brelj

NAGRADNA Mercator KRIŽANKA

				NAPOL. USPAVATI	MIK	IME SOVJET. DRSAK. ROONING	SOVJET. TISKOV. AGENCIJA	ILOVICA	PRET. RES	DIRAL. ZAIMEK	PER. ZIJA	20. JUNIJ 1975	DOM. MOŠKO IME	DOK. TOR	GLAVNO MESTO GANE	DEL JADRNIC	
								FR. REKA NABA PISAVA KR. PRIS.					PREBI VALKA IRSKE				MORE. BITNO
													REKA NA DOL.		ZNAK ZA RADON ELEKTROKOVANJE		
LJUBEZNI VOST	UMI. VAL. NIK	NAVADA ŠEGA OBICAJ	RAČUN. CENTER	1. IN 23. ČRKA	M	ZNAM. NEK. AVTOM. ALKOH. PIJACA		IMOVINA	JEDR. SKI NASPR. OP DOL								
MNO. ZINA LATIN.						VRBA. MESTOV SPANJO		NASA LJUBL. TOZD	MIGLO. AD PRIM. VINO			POL. TEMA DOZA ZAGORC			OLEG VIDOV. ROMOZ. NIK. S. ETNIK		PRIS. LOV
RAZ. CVETE. TI								HALA TIVOLI	SOJ. ZAIMK. VALLI ALIDA			PRIP. ZA PEKO KRUHA					ŠTEY. NIK. ELEM. NT
IVOTU 3. SKL.			10. IN 6. ČRKA ABECEDE	ALKAL. QID V ČAJU PRIHER				PISH. POTR. DILO KESAN. JE				1. IN 25. ČR. KA ABC. PRENE. ŠENJE			ŽILA DOVOD. HROŠČ		
JOZE. TOV						OKRE. GATI STADION VBUDIM							MOŠKO IME	SODOB. NIK. ILIROV			20. IN 18. ČR. ABECE.
PLOŠČ. HERA			H. IHE, E... FRITZ							TELOV. PRVINA							NADL. EZNA ŽUŽEL. KA
M		UDOVIC. ZVONE	NRAVO. SLOV. JA	ALPE ADRIA	DRUGO IME ZA SANDI. SANDER							EVROP. GOSPO. DARS. TVO		KUM. STRIC TUDI FILM			
PREBI. VALKA SAMOSTANA					NEZNAN LETECI PREDM. TROPI									EVEN. TUELNO ŽEN. IME			HAL. DENAR. VIZ. NIK
VZDUŠ. TA						POTE. PUH											
SIČNIK	M			KVART. IZRAJ													
TOVA. RIŠ OKRAJ. SANJO				NOVI SAD	ANTON ASKERC												ANTON. INGOLIC
KOPNO. OBDANO Z MORDJEH		REKA V PAKIST. NABA TOZD			NIKA LNICA												
OLGA. VRABIC			SILHUE. TA PREDV. JEM														
GLAS. TRO. BENTE				DNEVNIK NEDELJSKI													
LETOV. MESTO V MA. KEDON					AVT. OZNA. ZA SU. BOTICO ERBIT												
ORIENT. PRAŠEK ZA LAŠE				ŽLAHT. PLIN GLEDALISCE		PRAVNI PRAŠEK HVALNI. CA	VZKLIC. NABIKO. DORBAH	OS. ZAIMK. DRAGO. GRAD									
M		TVARI. NA		RAČUN	DOLI. NA FILM. IG. LANA		VESELA SKLAD. BA	NALEK. DELEC SNOVI OZ. ZA KRAPINO									
IGRA. LEC					STRAH PRED NAS. TOPOM		OZNAKA PRED. NEK. M. SAMOSTAL.	PODELI. TVE. IMEN									OKRAJ. BOSAN. MOŠKO IME. IBRA. HIM
DOGODIVŠ. ČINA							PEVKA VANONI. SREDST. VO ZA UMIVAN.										
ARABSKI ŽREBEC				PRI. HER. STENA		OKRAJŠAVA ZA MNOŽINO		AVTOMOBILSKA OZNAKA ZA KARLOVAC									
OZEK TRAK BLAGA																	
DAR. DARILLO							Ž. IME PIDACA. STARIH SLOVANOV			ZYDA. CA. UKANA					ANTON. J. TOHASIC. KAREL APIH		PRVA IN 2. ČRKA ABECEDE ZVEZNA SKUPŠČ.
ANTON. ALDR. ECHT		UJEMANJE GLASOV NA KONCU VERZOV				SVINEC SRBOHR. VAŠKO					SPORT. NOVINAR. LJ. RADIA. STANE						
SUŽEL. KA. KI PICI				PREZE. NT. DAR			STEKLE. NA CEVKA										
																	ŠTEVILO Z DVEHA NIČLANA

Naša poletna nagradna križanka

Na željo številnih bralcev »Mercatorja« smo se v uredništvu domenili, da tudi tokrat pripravimo nagradno križanko. Upamo, da vam bo reševanje v užitek in seveda za

kratek čas. Tokrat smo spet pripravili tri lepe nagrade, ki jih bomo izžrebali med pravilnimi rešitvami.

Rešitve križanke pošljite najkasneje do 20. junija 1975

na naslov: Mercator, Ljubljana, Aškerčeva 3; na ovojnico pa ne pozabite pripisati »nagradna križanka«.

Zelimo vam obilo zabave in dosti sreče pri žrebanju!

Preberite, zanimivo je

● **ZA VEČJO PROIZVODNJO SLADKORJA (DELO, 8. maja).** Na skupnem sestanku poslovnega združenja sladkorne industrije Jugoslavije in znanstvenih ustanov v Aleksincu so sprejeli osnutek samoupravnega sporazuma o dolgoročnem sodelovanju industrije sladkorja in organizacij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo semen sladkorne pese. Letos je na primer s sladkorno peso v Jugoslaviji posejanih 106.500 hektarov, po dolgoročnem načrtu pa naj bi se površine povečale še za 40.000 hektarov.

● **SO CENE NA UZDI? (DELO, 3. maj).** Zvezni organi naj bi takoj obvarovali gibanje cen in ugotovili, če so spremembe v skladu z dogovorom za leto 1975. Na zadnjem zasedanju skupščine SFRJ so posebno pozornost posvetili izvajanju politike na področju cen, gibanja izvoza in uvoza ter porabe.

Sklenili so, da morajo pristojni zvezni organi takoj obravnavati gibanja cen in ugotoviti, ali so spremembe cen, do katerih v zadnjem času prihaja na nekaterih področjih, v skladu z družbenim dogovorom o izvajanju politike cen za letošnje leto. Prav tako morajo še naprej redno spremljati uresničevanje tega dogovora. Posebej so opozorili, da je nujno treba analizirati izvedene spremembe cen izdelkov, ki jih na trgu določajo svobodno — cena komunalnih storitev, storitev v prometu, televizijska in radijska naročnina, cene avtomobilov in druge. Hkrati morajo pristojni zvezni organi če ugotovijo, da zadnje spremembe cen na nekaterih področjih niso v skladu z dogovorom o izvajanju politike cen, predlagati takojšnje ukrepe, s katerimi bi te spremembe uskladili z določeno politiko in predlagati spremembe nekaterih pogojev gospodarjenja (kot so na primer prometni davek, druge davčne olajšave, potrošniška posojila itd.), ki so bili pred kratkim določeni tudi pod pogojem, da se dosledno izvajajo dogovorjena politika cen.

Sklepe v zvezi s pospeševanjem izvoza, ki jih je bil na seji sprejel zvezni izvršni svet, je treba čimprej uresničiti tudi v praksi. S tem v zvezi so pristojnim zveznim organom določili konkretne naloge. Na seji komisije zveznega izvršnega sveta za ekonomsko politiko so tudi sklenili, da je treba takoj obravnavati potrebo po sprejemanju ukrepov za usklajevanje aktivnosti ter povezovanje izvoza in uvoza. Pri tem so poudarili, da je treba tudi sedanjo aktivnost zunanjetrgovinskih organizacij usmeriti na to pot.

Poleg predlaganih ukrepov za omejitve investicijske porabe v dogovorjene okvire in poleg poostrenih ukrepov v zvezi z nepla-

čanimi terjatvami naj pristojni organi pripravijo tudi predloge, ki bodo zagotavljali, da se bo uresničevala politika skupne in splošne potrošnje in rast gospodarskih investicij usklajala s cilji, ki so opredeljeni z resolucijo skupščine SFRJ o temeljih skupne politike gospodarskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letošnjem letu.

Izbor:
Mile Bitenc

Izid nagradne križanke Mercator

Do 15. maja je na naše uredništvo prispelo 412 rešitev nagradne križanke iz 4. številke našega glasila. Čeprav po našem mnenju križanka ni bila preveč težka, vas je bilo kar precej, ki jo niste pravilno rešili. Res, da so bile napake malenkostne, pa jih vseeno nismo mogli upoštevati pri žrebanju. Največ pa vas je bilo tistih, ki ste namesto Ane napisali Ana, vsaj iz križank zelo znani švicarski gori Ot pa ste dali ime At, kar seveda ni pravilno.

Med vsemi pravilnimi rešitvami, je 4-letna Polonca izžrebala naslednje dobitnike denarnih nagrad:

1. nagrado 300 din prejme CIRIL JARNOVIČ, TOZD Standard, Novo mesto, Glavni trg 3

Ostali dve križanki, ki sta bili v isti kuverti pa žal nista bili pravilni, sicer bi del nagrade dobila tudi Vida Hočevnar in Janez Glavič

2. nagrado 200 din prejme FANI LINDIČ, Kočevje, Dolga vas 34

3.—7. nagrado po 100 din prejmejo:
JOŽA ERLICH, TOZD Grosist, papirni oddelek
STANKO TERBUC, TOZD Panonija, skladišče prehrane, Ptuj, Rogozniška c.

ANTON UMEK, Tržič, Bistrica 35
STANE VRHOVEC, Delovna skupnost, razvojno planski sektor

DŽINA CIMERMAN, TOZD Hrana, Bife Tržaška 37
Vsem izžrebancem čestitamo, drugim reševalcem pa več sreče kdaj drugič.

ŠTEFANU GERIČU V SLOVO

Težko nam je in žalost stiska naša srca ob misli, da sodelavca in dobrega tovariša, Štefana Geriča ni več med nami.

Mnogo prezgodaj je omahnil v smrt, v najboljših in najlepših letih svojega življenja, star komaj 44 let. Rojen je bil v Prekmurju, pred devetimi leti pa je prišel v podjetje Mercator. Kot naš kurir-ekspeditor je vsem postal priljubljeni tovariš, vsi pa smo ga poznali tudi kot dobrega delavca. Ve-

dno in ob vsaki priliki je sodeloval pri naših skupnih naporih. S svojim nesebičnim delom je veliko doprinesel ne samo podjetju Mercator, marveč vsej naši družbeni skupnosti.

Ko smo se pred dnevi poslednjič poslovili od sodelavca Stefana, nam je vsem bilo težko. Za vedno smo izgubili dobrega sodelavca in tovariša.

Naj mu bo lahka naša slovenska zemlja, na kateri je delal in užival svoje prekratko življenje.

Sodelavci

Glasilo delovnega kolektiva »Mercator«, Ljubljana, Aškerčeva 3 — Izdaja skupni delavski svet podjetja »Mercator« — Izhaja enkrat mesečno — Ureja uredniški odbor: Edo Božič, Danilo Domanjko, Branko Gorjup, Kancijan Hvastija, Nada Lombardo, Marjan Pogacnik, Jože Renner, Janez Rozman, Mirko Rupel, Stane Vrhovec, Ivanka Vrhovčak — Odgovorna urednica: Ivanka Vrhovčak — Tisk: Učne delavnice, Ljubljana, Bežigrad 8

Oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov

Preberite, zanimivo je